

Mszana Dolna

NASZA GMINA

GRUDZIEŃ 2019 Nr 5 [90] Cena 2 zł BIULETYN SAMORZĄDOWY

WWW.MSZANA.PL

*Drodzy Mieszkańcy Gminy Mszana Dolna
Z okazji nadchodzących świąt życzymy Wam zdrowia,
pokoju i odpoczynku w gronie rodzinnym.*

*Niech nadzieja płynąca z Bożego Narodzenia rozświecła naszą codzienność
i owocuje zgodą, wzajemną życzliwością i solidarnością,
zaś nadchodzący rok 2020 będzie czasem
zrealizowanych zamierzeń, obfitości i spokoju.*

*Bolesław Żaba
Wójt Gminy Mszana Dolna*

*Jan Chorągwicki
Przewodniczący
Rady Gminy Mszana Dolna*

„Echo Gór” w Warszawie STR.10

Sport – bogaty skarbiec wartości STR.13

Zaczynij dzień z mszana.pl STR.14

Jest czas planowania, budowania, martwienia się i świętowania...

Wszystko ma swój czas...

Dobiega końca pierwszy rok ósmej kadencji samorządu. To był bardzo intensywny czas, w którym powstało szereg potrzebnych inwestycji. Warto wymienić choćby salę gimnastyczną, trzy mosty, drogi, kanalizację, chodniki wraz z oświetleniem, inwestycje w szkołach, boisko sportowe i wiele innych.

Rok 2019 to również czas intensywnej promocji naszej gminy i budowania jej marki. To praca szkół – w nowej rzeczywistości, po reformie oświaty. Nasza energia skupia się również na dobiegających końca pracach przy nowym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jest to bardzo potrzebny dokument stanowiący podstawę do opracowania nowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy. Wielu mieszkańców niecierpliwie go oczekuje. Nadal wiele problemów przysparza gospodarka odpadami. Od nowego roku, podobnie jak inne gminy w Polsce zmuszeni jesteśmy podnieść opłaty za odbiór odpadów komunalnych. Wspólnie z Radą Gminy zastanawiamy się jak przełamać monopol firm świadczących usługi w tym zakresie. Poszukujemy rozwiązań, by powstrzymać lawinowy wzrost cen. Próbujemy też wpłynąć na mieszkańców, aby zechcieli lepiej segregować odpady, w bardziej przemyślany sposób dokonywać zakupów. Tylko tak możemy obniżyć ilość produkowanych odpadów. Dużą szansą na obniżenie cen

Wójt Bolestaw Żaba

za odbiór i zagospodarowanie odpadów w przyszłości jest wybudowanie na terenie gminy punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Niestety, mimo ustawowego obowiązku mamy spory problem z lokalizacją takiego miejsca na naszym terenie. Jak Państwo widziecie próbujemy się mierzyć z wieloma trudnymi sprawami i problemami. Tym bardziej dziękuję za wsparcie, każde okazanie zrozumienia i pomoc w realizacji inwestycji.

Obecnie, wraz z Radnymi pracujemy nad nowym budżetem gminy. Nie jest to

wymarzony budżet, brakuje pieniędzy na wiele potrzebnych zadań, które planowaliśmy rozpocząć w kolejnym roku. Z umiarkowanym optymizmem patrzymy w przyszłość, jednak zapewniam, że bez względu na zasoby, każdą publiczną złotówkę będziemy wydawać w sposób celowy, przemyślany, gospodarny. Rozpoczęte inwestycje na pewno będą kontynuowane.

Zbliża się czas świąteczny. Boże Narodzenie to okazja do zatrzymania się, dostrzeżenia drugiego człowieka, jego problemów i potrzeb. Życzę sobie i Wam uważności w codziennych sprawach, wrażliwości na dzieci, na bliskich i sąsiadów, zwłaszcza tych samotnych.

Jeszcze w starym roku pragnę serdecznie podziękować wszystkim za życzliwość i współpracę. Szczególnie Radnym Gminy Mszana Dolna, pracownikom Urzędu Gminy, Dyrektorom szkół gminnych, Sołtysom, wszystkim osobom, organizacjom i instytucjom z którymi przyszło nam w mijającym roku współpracować, ale również Mieszkańcom Gminy Mszana Dolna. Do każdego z Was wyciągam dłoń z opłatkiem i życzę dobrych świąt.

Niech świąteczny czas refleksji pomoże dostrzec, co w życiu jest naprawdę ważne, zakończyć jałowe spory i cieszyć się pokojem, dostatkiem i zdrowiem. Życzę Państwu z całego serca zgody w rodzinie i sąsiedztwie, zdrowia, spokoju i wszelkiej pomyślności.

BOLESŁAW ŻABA

Wójt Gminy Mszana Dolna

Mszana Dolna
NASZA GMINA
BIULETYN SAMORZĄDOWY

Wydawca: Urząd Gminy Mszana Dolna
ul. Spadochroniarzy 6, 34-730 Mszana Dolna
tel. 18 331 00 09, 18 331 02 23, 18 331 02 59

Skład i druk: IPRESS STUDIO [WWW.IPRESS.PRO](http://www.ipress.pro)

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania nadsyłanych tekstów, ich wyboru do publikacji oraz opatrywania własnymi tytułami.

ISSN 1734-8978

7

24

Górska Szkoła Rolnicza – reaktywacja?

To, co się rozpoczęło 90 lat temu należy kontynuować – uważa Stefan Hutek, Prezes Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego „Ziemia Limanowska”, inicjator konferencji naukowej zorganizowanej w ramach obchodów 90. rocznicy powstania Górskiej Szkoły Rolniczej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łososinie Górnej.

Chwała Bohaterom!

W tym roku przypada 76. rocznica śmierci 11 członków Ruchu Oporu AK Oddziału „Mnich” z Mszany Dolnej, rozstrzelanych 14 listopada 1943 r. w Kasinie Wielkiej (przez hitlerowską ekspedycję SS) oraz rozstrzelanych w dniu 23 grudnia 1943 r., również w Kasinie Wielkiej, dziewięciu bezimiennych gimnazjalistów przywiezionych na miejsce zbrodni z więzienia w Nowym Sączu.

WYDARZENIA

Moc czynów	4
Samorząd przyjazny ekonomii społecznej	5
Podziękowania i gratulacje dla mieszkańców gminy	6
Górska Szkoła Rolnicza – reaktywacja?	7
Upamiętnienie Sebastiana Flizaka świętem Ziemi Zagórzeńskiej	8

9

Czas prezentów	9
Warszawski sen „Echa Gór”	10
Zanim przyjdzie zima...	12
Sport – bogaty skarbiec wartości	13

ROZMAITOŚCI

Zacznij dzień z mszana.pl	14
---------------------------	----

Marka gminy

15

18

„Światowo”, kolorowo i radośnie	18
Gminne grupy na Limanowskiej Stajce	21
Skąd się biorą mistrzowie pięknego pisania?	23
Wsparcie dla rodzin z naszej gminy	23

HISTORIA

Chwała Bohaterom!	24
-------------------	----

EDUKACJA

Odwiedzili groby lokalnych bohaterów	27
Stypendia dla najzdolniejszych	28
W Łętowie żyją zdrowo i sportowo	29
Uśmiech integracji	30
Uczenie przez doświadczenie	31

32

Pamięć w nas wiecznie trwa	32
Ważna informacja dla osób chcących korzystać ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Mszanie Górnej	34
Nowe stawki za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2020	34

36

Prace plastyczne wyróżnione w gminnym etapie konkursu no promil-no problem 2019	36
---	----

Moc czynów

Mieszkańcy miasta i gminy Mszana Dolna wspólnie obchodzili Święto Niepodległości. Podczas uroczystości przysięgę złożyli nowi członkowie jednostki Stowarzyszenia Strzeleckiego „Strzelec”.

Wspólne obchody Święta Niepodległości miasta i gminy Mszana Dolna rozpoczęły się przed remizą Ochotniczej Straży Pożarnej, w pobliżu mszańskiego rynku. Zgromadziły się tam poczty sztandarowe jednostek OSP, szkół oraz stowarzyszeń z obydwóch samorządów. Zaproszonych gości oraz współorganizatorów obchodów narodowego święta powitali gospodarze zagórzańskich gmin. Zarówno burmistrz miasta Anna Pękała, jak i wójt gminy Bolesław Żaba podkreślali, że wspólne obchody są okazją do uczczenia mieszkańców, którzy w walce za wolną Polskę oddali swoje życie. Dalszy ciąg uroczystości poprowadził ppor. Bogdan Schmidt. Po wciągnięciu flagi na maszt i odśpiewaniu hymnu państwowego nowi strzelcy, wchodzący do jednostki Stowarzyszenia Strzeleckiego „Strzelec”, złożyli przysięgę, a następnie odczytano Apel Poległych. Delegacje wraz z pocztami sztandarowymi przeszły na cmentarz parafialny, by złożyć wiązanki na głównym pomniku i kwaterze

wojskowej. Mszę św. w kościele pw. Św. Michała Archanioła koncelebrowali księża: ks. proboszcz Jerzy Rażny, ks. infułat Franciszek Kołacz i ks. Jan Zając z wojskowym stopniem podporucznika oraz ks. Szymon Wykupił. Ks. proboszcz Jerzy Rażny, odnosząc się do długoletniej walki o niepodległość Polski, w wygłoszonym kazaniu pokreślił moc czynów

i odwagę oddania życia za wolną ojczyznę. O oprawę muzyczną uroczystości zadbał Chór Męski im. ks. J. Hajduka z Mszany Dolnej oraz miejscowa Orkiestra Dęta OSP. Na zakończenie wspólnego świętowania Zagórzański Uniwersytet Trzeciego Wieku zainicjował śpiewanie pieśni patriotycznych. Uczestnicy uroczystości korzystali przy tym ze śpiewników przygotowanych przez ZUTW oraz śpiewników otrzymanych w ramach projektu „Młodzież pamięta”. Patriotyczny koncert zakończono odśpiewaniem hymnu Polski.

AGNIESZKA JÓZEFIAK-LEWANDOWSKA

Samorząd przyjazny ekonomii społecznej

Gmina Mszana Dolna znalazła się w gronie sześciu małopolskich samorządów nominowanych do konkursu Małopolski Lider Przedsiębiorczości Społecznej w kategorii „Samorząd Przyjazny Ekonomii Społecznej”. Informację o prestiżowej nominacji podano do wiadomości podczas gali zorganizowanej 9 grudnia w Kopalni Soli w Bochni. W uroczystym wydarzeniu Mszaną Dolną reprezentował wójt Bolesław Żaba.

Rekomendację dla zagórzańskiego samorządu złożyła Fundacja Sztuki, Przygody i Przyjemności ARTS, która wśród 182 gmin z terenu Małopolski dostrzegła i doceniła działania gminy Mszana Dolna mające na celu wsparcie i rozwój podmiotów ekonomii społecznej.

– *Towarzystwo takich samorządów jak nagrodzone w tegorocznej edycji konkursu miasto Gorlice oraz gmina miejska Kraków czy gminy Charsznica, Sękowa i Wielka Wieś to dla nas ogromne wyróżnienie – podkreśla Bolesław Żaba. – Cieszy fakt, że nasze działania dostrzegają nie tylko gminne podmioty ekonomii społecznej, do których kierujemy swoje wsparcie, ale*

przede wszystkim organizacje zewnętrzne. Tegoroczna nominacja to dla nas ogromne wyróżnienie, ale i zobowiązanie do dalszych działań prospołecznych oraz tworzenia klimatu do rozwoju istniejących podmiotów ekonomii społecznej i powstawania nowych – dodaje gospodarz gminy.

Konkurs Małopolski Lider Przedsiębiorczości to inicjatywa realizowana od 2011 r. przez samorząd województwa małopolskiego – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie. Jego celem jest wyróż-

nienie i promocja najlepszych firm społecznych, a więc podmiotów, które z sukcesem łączą działalność gospodarczą z realizacją ważnych celów społecznych. W tegorocznej edycji konkursu po raz pierwszy nagrodzono samorządy „Przyjazne Ekonomii Społecznej”. Podczas uroczystej gali nagrodzono i wyróżniono przede wszystkim spółdzielnie socjalne. Ponadto tytuł „Biznesu Przyjaznego Ekonomii Społecznej w Małopolsce” otrzymała firma Wiśniowski.

MAGDA POLAŃSKA

Podziękowania i gratulacje dla mieszkańców gminy

Gminni rajcy uroczą się rozpoczęli XVI zwyczajną sesję Rady Gminy Mszana Dolna. W sposób szczególny podziękowali odchodzącej na emeryturę lek. med. Halinie Reijns, kierownik Niepublicznego Specjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kasince Małej, za wiele lat pracy, a następnie nagrodzili młodych-zdolnych mieszkańców.

Mimo nieobecności lek. med. Haliny Reijns na sesji, Bolesław Żaba, wójt gminy, odczytał okolicznościowy adres, który wraz z Janem Chorągwickim, przewodniczącym Rady Gminy, skierowali do Pani Doktor. Przypomnieli w nim czasy tworzenia opieki zdrowotnej na terenie gminy Mszana Dolna, w których ona czynnie brała udział. Podkreślili zasługi, jakie wniosła swoją pracą, i złożyli życzenia na czas emerytury.

Po tym podniosłym wstępie gratulacje z rąk gminnych władz odebrali młodzi, wyróżnieni przez wójta mieszkańcy. Nagrodę za osiągnięte wysokie wyniki sportowe w roku 2018 otrzymał Robert Chmielarczyk z Raby Niżnej, a za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury – Dawid Śmieszek z Kasiny Wielkiej.

Robert Chmielarczyk, mieszkaniec Raby Niżnej, to zawodnik grający w piłkę ręczną w Klubie Sportowym SUMKS JEDYNKA MYŚLENICE; trenuje pod okiem szkoleniowca Władysława Piątkowskiego. Jest czołowym zawodnikiem klubu, w meczach zdobywa wiele bramek. W 2018 r. został powołany do Kadry Małopolskiej (rocznik 2003). Oprócz stałych rozgrywek, wraz z drużyną bierze udział w ogólnopolskich turniejach, w których osiąga sukcesy sportowe.

Do jego czołowych dokonań (wraz z drużyną SUMKS JEDYNKA MYŚLENICE) w ciągu 2018 r. zaliczyć należy: – XIII miejsce w XIII Międzynarodowym Turnieju Piłki Ręcznej – Kate-

goria Młodzicy – CABAN CUP 2018, Chrzanów – Libiąż (26-27-28.01.2018r.)

– II miejsce w II Wojewódzkim Turnieju Piłki Ręcznej Chłopców „VIATEC CUP 2018”, Nowy Targ, (04.02.2018r.)

– VI miejsce w II Ogólnopolskim Turnieju Piłki Ręcznej o Puchar Burmistrza Myślenic, Myślenice CUP 2018 (luty 2018 r.)

– I miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Pokoleniowym, Myślenice 2018 (07.04.2018 r.)

– V miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Piłki Ręcznej Juniorów o Puchar Bogdana Wenty, Chrzanów (15.09.2018 r.)

Podczas II Ogólnopolskiego Turnieju Piłki Ręcznej im. Władysława Stawiańskiego w Bochni (9-10.06.2018 r.) wyróżniony jako „Najlepszy prawy rozgrywający”.

Obecnie reprezentuje SUMKS JEDYNKA MYŚLENICE w rozgrywkach w II Lidze Piłki Ręcznej.

Dawid Śmieszek (mieszkaniec Kasiny Wielkiej) to uczeń II Liceum Ogólnokształcącego w Rabce-Zdroju. Od najmłodszych lat przejawia zainteresowania artystyczne w wielu dziedzinach; sukcesywnie je rozwija. Jest uczestnikiem i laureatem licznych konkursów, podczas których szczególnie dba o promocję kultury i spuścizny Górali Zagórzańskich. Występuje w wielu projektach filmowych, sam również zajął się tworzeniem spotów i obrazów filmowych.

W 2018 r.:

– prowadził zagórzański odcinek „Wypadu w plener” dot. gminy Mszana Dolna (nagrywany dla TVP 3 Kraków, wielokrotnie emitowany na tej antenie oraz w TVP INFO). Wystąpił w nim ubrany w strój zagórzański i opowiadał o historii Kasiny Wielkiej, jej zabawkach oraz tradycjach i zwyczajach kultywowanych przez Górali Zagórzańskich (maj 2018r.);

– grał w wielu odcinkach paradokumentów emitowanych w TVN: „Szkoła” i „Szpital”;

– był statystą w filmie „Piłsudski” Michała Rosy (wrzesień 2018r.);

– grał epizod w filmie Reżysera Życia (kanał na YouTube) nakręconego w 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości (Dawid swoją scenę zagrał w zagórzańskim stroju regionalnym) (maj 2018r.);

– działał jako reżyser i filmowiec,

tworząc różne małe produkcje filmowe promujące kulturę zagórzańską oraz lokalne miejsca pamięci i zabytki regionu; m. in. w ramach projektu „Odkrywanie skarbów dziedzictwa południowej Małopolski” nagrał film o kolędowaniu u Zagórzan (styczeń 2018r.);

– był i jest nadal prężnie działającym członkiem Zespołu Regionalnego „Kasinianie – Zagórzanie”, wraz z którym reprezentował gminę Mszana Dolna oraz kulturę zagórzańską podczas

międzynarodowego festiwalu w Macedonii (wrzesień 2018r.);

– był i jest nadal członkiem Chóru w Kasinie Wielkiej oraz Chóru Szkolnego II LO w Rabce-Zdroju;

– był finalistą i laureatem 1. miejsca w eliminacjach rejonowych 63. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego – dla uczczenia stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości (Nowy Sącz, 10 kwietnia 2018r.).

MAGDA POLAŃSKA

Górska Szkoła Rolnicza – reaktywacja?

To, co się rozpoczęło 90 lat temu należy kontynuować – uważa Stefan Hutek, Prezes Stowarzyszenia Kulturolno-Oświatowego „Ziemia Limanowska”, inicjator konferencji naukowej zorganizowanej w ramach obchodów 90. rocznicy powstania Górskiej Szkoły Rolniczej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łososinie Górnej. Konferencja prowadzona przez naukowców z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie odbyła się 25 listopada w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4 w Limanowej. W konferencji uczestniczył wójt gminy Mszana Dolna Bolesław Żaba.

Wykłady wygłosili naukowcy z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie:

- prof. dr hab. Jan Szarek – „Rolnictwo na terenach górskich i podgórskich”
- prof. dr hab. inż. Tadeusz Juliszewski – „Ekologiczna produkcja zwierzęca w terenach górskich i podgórskich” oraz „Gospodarka górska – współczesne uwarunkowania”
- dr Piotr Antkiewicz – „Żywność na tle chorób cywilizacyjnych”

Nie zabrakło czasu na panel dyskusyjny i przemówienia zaproszonych gości.

W naukowym ujęciu zaprezentowano między innymi rys historyczny i znaczenie Górskiej Szkoły Rolniczej dla rozwoju Ziemi Limanowskiej. Podkreślono wkład rozwijającej się placówki edukacyjnej dla kształcenia wykwalifikowanej kadry kierowniczej, która w okresie międzywojennym wspomogła lokalne inicjatywy gospodarcze – między innymi

umożliwiła powstanie Spółdzielni Mleczarskiej i Zakładów Przetwórstwa Owoców i Warzyw w Tymbarku. Działająca w trudnych czasach placówka edukacyjna przyczyniła się do rozwoju regionu w obszarze gospodarczym, ekonomicznym i edukacyjnym. Wybuch II wojny światowej powstrzymał skok cywilizacyjny Ziemi Limanowskiej. W latach powojennych próbowano reaktywować działalność Górskiej Szkoły Rolniczej, jednak ten plan nie powiódł się. Ostatecznie szkoła upadła.

Działając z potrzeby serca inicjatorzy obchodów – pokazując bogatą tradycję Górskiej Szkoły Rolniczej chcą zwrócić uwagę lokalnej społeczności na ideę reaktywacji szkoły i stworzenia nowoczesnej placówki edukacyjnej o profilu rolniczym. Są przekonani, że powstanie placówki oświatowej ukierunkowanej na produkcję ekologiczną przyczyni się – wzorem krajów alpejskich do rozwoju regionu poprzez wykorzystanie górskich walorów krajobrazowych, przyrodniczych i turystycznych.

ANNA PETRYCKA

Upamiętnienie Sebastiana Flizaka świętem Ziemi Zagórzańskiej

Sebastian Flizak, którego pamięć uhonorowano 16 grudnia b. r. odsłonięciem pamiątkowej tablicy w Mszanie Dolnej, był osobą nieprzeciętną. Przez społeczność zagórzańską pamiętany jest głównie jako pedagog – doktor filozofii, filolog germański, dyrektor i nauczyciel w Samorządowym Gimnazjum Koedukacyjnym w Mszanie Dolnej w latach 1945-1950.

Nie jest to jednak pełna lista jego zasług. Podczas pierwszej wojny światowej walczył na froncie wschodnim. Został wzięty do niewoli rosyjskiej. Przeżył 3 lata na Syberii. W trakcie drugiej wojny światowej zaangażował się w działalność konspiracyjną prowadząc tajne nauczanie. Był znawcą kultury ludowej Górali Zagórzańskich, dyrektorem Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce, współzałożycielem oraz długoletnim prezesem oddziału Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Mszanie Dolnej. Jako jeden z pierwszych prowadził badania etnograficzne po północnej stronie Górców. Opublikował 50 tekstów naukowych dotyczących kultury ludowej Zagórczan, a pozostała część jego dorobku do dnia dzisiejszego pozostaje w rękopisach.

Tablica pamiątkowa, odsłonięta przez spokrewnionego z Flizakiem wójta gminy Niedźwiedź Rafała Rusnaka, na fasadzie budynku Zespołu Szkół Techniczno – Informatycznych przy ulicy Jana Matejki 11, wymienia jego najważniejsze zasługi. Po odsłonięciu zebrani goście, wśród których byli samorządowcy, członkowie Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, nauczyciele i uczniowie, a także licznie zgromadzeni mieszkańcy Mszany Dolnej i osoby przybyłe z innych miejscowości, udali się na cmentarz, by zapalić znicze na grobie Flizaka.

Promocja książki zatytułowanej „Sebastian Flizak. Ludoznawca i etnograf na tle swojej epoki”, autorstwa etnolożki

dr Katarzyny Ceklarz zgromadziła wielu zainteresowanych. Monografia, licząca 402 strony, to monumentalne dzieło, zogniskowane wokół głównego bohatera, z uwzględnieniem szerokiego tła kulturowego i historycznego, a więc historii rodzinnego Podobina, Mszany Dolnej, Górali Zagórzańskich, ale także Krakowa przełomu XIX i XX wieku, Lwowa i Sanoka. Spora część publikacji poświęcona została jego dokonaniom naukowym oraz działalności w mszańskim oddziale Polskim Towarzystwie Ludoznawczym, którego był współzałożycielem i prezesem przez 25 lat. Publikacja zawiera kilkadziesiąt archiwalnych fotografii i rysunków autorstwa Flizaka, a także mapę ukazującą jego tułaczkę na Syberii. Ciekawym dodatkiem jest aneks zawierający kalendarium życia Flizaka, spis jego publikacji oraz przedruk 4 wierszy.

Podczas promocji głos zabrali zebrani goście, m.in. Bolesław Stożek – uczeń Flizaka z okresu okupacji; Teofila Latoś – prezes oddziału PTL w Mszanie Dolnej, która wspomagając autorkę w archiwalnej kwerendzie, przyczyniła się do upamiętnienia założyciela oddziału;

Piotr Krzywda – redaktor książki, który podkreślił wyjątkowość dzieła stworzonego na podstawie fascynującego życiorysu Flizaka, Jerzy Kapłon – wydawca, prezes zarządu głównego PTTK i dyrektor COTG PTTK w Krakowie oraz mecenas i gospodarze uroczystości: Anna Pękała – burmistrz Mszany Dolnej, Bolesław Żaba – wójt gminy Mszana

na Dolna i Rafał Rusnak – wójt gminy Niedźwiedź.

Zgodnie podkreślano, że uroczystość odsłonięcia tablicy oraz promocji książki stanowiła nie tylko ukoronowanie 9-letniej pracy badawczej dr Katarzyny Ceklarz, ale także święto Zagórzańskiej Ziemi, o tożsamość której dbał dr Sebastian Flizak.

ŹRÓDŁO: MATERIAŁY PRASOWE

Czas prezentów

40 dzieci niepełnosprawnych oraz pochodzących z niepełnych i wielodzietnych rodzin wzięło udział w spotkaniu mikołajkowym 5 grudnia, w Urzędzie Gminy Mszana Dolna. Niespodziankę po raz kolejny przygotował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej.

Spotkaniu towarzyszył miły i świąteczny nastrój. Rozpoczynając zabawę, Izabela Malec, kierownik GOPS, powitała wszystkie przybyłe dzieci wraz z najbliższymi, kierując do nich miłe słowa i najserdeczniejsze życzenia. Życzenia złożył rodzinom także wójt Bolesław Żaba. Następnie uczniowie zaprezentowali przedstawienie, które wprowadziło wszystkich w jeszcze lepsze humory. Po występie nadszedł wyczekiwany przez wszystkie dzieci moment – na salę wkroczył Mikołaj i obdarował zaproszonych prezentami.

NATALIA SZYMONIAK

Warszawski sen

– Kiedy grasz i słyszysz, jak wspólnie z tobą tę samą melodię śpiewają setki ludzi wokół, zgromadzonych w tym samym miejscu, by świętować wolną Polskę, nie sposób się nie rozczulić – opowiadają muzycy „Echa Gór”. Orkiestra dęta z Kasinki Małej wzięła udział w uroczystych obchodach odzyskania niepodległości w Warszawie.

Narodowe Święto Niepodległości to dla każdego Polaka dzień szczególny. Udział w Mszach Świętych, koncertach czy też uroczystych apelach wpisuje się w stałe obchody poświęcone upamiętnieniu odzyskania przez Polskę suwerenności. Miejscem centralnym obchodów tego dnia pozostaje Warszawa, gdzie najwyższe władze państwowe składają symboliczny hołd poległym w walce o niepodległość naszej ojczyzny i biorą udział, wśród tysięcy uczestników, w przemarszu ulicami stolicy. Tam też w tegoroczne obchody odzyskania niepodległości włączyła się Orkiestra Dęta „Echo Gór” z Kasinki Małej.

W niedzielę, 10 listopada, pierwszym punktem programu dla kasinczańskiej orkiestry była Świątynia Opatrzności Bożej na warszawskim Wilanowie. Górale wzięli udział we Mszy Świętej celebrowanej przez księ-

dza proboszcza Tadeusza Aleksandrowicza, który z radością przywitał ich, już na wstępie mówiąc, iż modlitwa poprzez muzykę ma wielką moc, a wygrywana przez górali, to siła podwójna. Po uroczystej Eucharystii orkiestranci dali koncert pieśni kościelnych, które wybrzmiały donośnie i pompatycznie w tym miejscu. Ostatni utwór został nagrodzony gromkimi brawami zebranych wiernych, a zewsząd dochodziły głosy uznania – tak dla poziomu muzycznego reprezentowanego przez zespół, jak i dla strojów zagórzańskich, z dumą noszonych przez kasinczan. Zaraz potem mieli oni okazję zwiedzić tę okazałą i imponującą świątynię. Prowadzeni przez przewodnika poznawali historię jej wznoszenia i odkrywali bogatą symbolikę. Świątynia jest elementem kompleksu Centrum Opatrzności Bożej, w którym znajduje się także Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego oraz Panteon

Wielkich Polaków. Idąc podziemiami świątyni, można było napotkać nazwiska wybitnych Polaków pochowanych w jej murach, takich jak ksiądz Jan Twardowski czy Ryszard Kaczorowski, a także przyrzeć się relikwiom świętych. Była to wzruszająca chwila dla górali z Kasinki Małej, którzy przede wszystkim czuli w tym momencie przeogromną wdzięczność wobec Pana Boga za łaskę obecności w tak wyjątkowym miejscu.

Trzeba jechać

– To było jakoś na początku lipca – przychodzę po pracy do domu i dostaję telefon z pytaniem, czy jesteśmy jako orkiestra zainteresowani występem 11 listopada na Krakowskim Przedmieściu. Byłem bardzo zaskoczony i podekscytowany tą propozycją. Nikt z nas nie brał pod uwagę odmowy, stwierdziliśmy „trzeba jechać”, no i pojechaliśmy – wspomina Wojciech Szczypka, dyrygent orkiestry.

W sierpniu do Kasinki przyjechał główny organizator Festiwalu „Niepodległa”, który po obejrzeniu musztry na boisku szkolnym przy remizie, bez zawahania przypieczętował umowę z orkiestrą. Trzeba podkreślić, iż „Echo Gór” znalazła się wtedy wśród trzech orkiestr wytypowanych na tę okazję i zaproszonych tego dnia do stolicy, ale jako jedyna reprezentantka województwa małopolskiego. Dumna powinna być zatem gmina Mszana Dolna z takiej delegatury, a Kasinka Mała szczerze może ze swojej zagórzańskiej perełki.

Manifest

Dzień 11 listopada od samego rana obfitował w różnorakie emocje – wśród ekscytacji i ogólnego ożywienia nie brakło miejsca na stres. A był on uzasadniony, gdyż tego dnia ulice warszawskie były wyjątkowo przepełnione Polakami, zaś samo Krakowskie Przed-

„Echa Gór”

mieście, gdzie odbywał się Festiwal „Niepodległa”, zgromadziło ponad 300 tysięcy osób. W samo południe odbyła się próba przed wspólnym przemarszem z zespołem Rebel Babel oraz Młodzieżową Orkiestrą Dętą z Kurzętnika. Zgodnie z zamysłem organizatora wszyscy muzycy mieli do wykonania razem trzy utwory w trakcie całej parady. Wcześniej jednak obie orkiestry zostały wysłane na Krakowskie Przedmieście, by zaprezentować swoje programy. Orkiestra „Echo Gór” wymaszerowała z bram Uniwersytetu Warszawskiego w stronę Kościoła Wizytek, gdzie przed pomnikiem Prymasa Tysiąclecia ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego dała koncert utworów patriotycznych, a potem rozrywkowych. Po powrocie Zagórzanie mieli krótką chwilę na ciepłą herbatę, gdyż niedługo potem wrócili na ulice Warszawy. Przemarsze odbywały się co pół godziny, a o szesnastej rozpoczął się główny pochód, w który włączyli się wszyscy muzycy. Na czele przemarszu szedł raper Łukasz „L. U. C.” Rostkowski wraz z Rebel Babel Ensemble, za nimi zaś „Echo Gór”, orkiestra perkusyjna Ritmo Bloco i zamykająca pochód orkiestra z Kurzętnika.

Podczas każdego z przemarszów usłyszeć można było „Manifest” oraz „Manianę”, a w punktach postojowych orkiestry wymieniały się marszami, grając je na przemian. Trzeci, i ostatni, przemarsz zakończył się przed Pałacem Prezydenckim, gdzie wybrzmiał odegrany przez wszystkich muzyków „Sen o Warszawie” Czesława Niemena. Była to niesamowicie wzruszająca chwila, gdyż do grających dołączyli się tłumnie zebrani i podchwycili tak znaną melodię.

– Kiedy grasz i słyszysz, jak wspólnie z tobą tę samą melodię śpiewają setki ludzi wokół, zgromadzonych w tym samym miejscu, by świętować wolną Polskę, nie sposób się nie rozczulić – podkreślają muzycy „Echo Gór”.

Zaiste, wielu z górali i innych uczestników nie kryło łez wzruszenia w tej pięknej chwili. W takich momentach duma z bycia Polakiem przewyższa parokrotnie każde inne uczucie.

Końcowy pochód odbył się około godziny dwudziestej pierwszej, kiedy to orkiestra z Kurzętnika wyruszyła z bramy UW w lewo, a „Echo Gór” w prawo. „Intrada Regionalna”, „Góralu, czy ci nie żal” czy też „Madziar” pobrzmiwały dźwięcznie na Krakowskim Przedmieściu.

– Niesamowite chwile – w tych dwóch słowach muzycy orkiestry z Kasinki Małej podsumowują wyjazd do Warszawy.

– Nieskromnie możemy się już pochwalić kolejnymi propozycjami występów i mamy nadzieję, że to nie jest nasz ostatni raz w stolicy. A jak będzie trzeba pojechać znowu, to pojedziemy – dodaje ze śmiechem kapelmistrz.

Wyróżnienie, jakie spotkało „Echo Gór”, jest wielkim zaszczytem, ale i bodźcem do intensywnego ćwiczenia i dalszego rozwoju. Pasja, którą muzycy wspólnie dzielą, staje się dla nich przepustką do wielkiego świata, a ten warszawski sen na długo pozostanie w ich sercach i pamięci.

KLAUDIA GAWRONEK

Zanim przyjdzie zima...

Sprzyjające warunki pogodowe, łagodne, grudniowe dni sprawiają, że wciąż możliwe jest kontynuowanie prac budowlanych w terenie. Niektóre inwestycje drogowe zostały zakończone, na innych budowach prace jeszcze trwają.

Warto poinformować o zakończeniu budowy przepustu w ciągu drogi do osiedla Gacki w Olszówce.

Mieszkańcy osiedli Bartoszki i Żądły w Kasince Małej oraz Nawary-Trybuły w Olszówce jeszcze w tym roku mogą spodziewać się zakończenia prac remontowych na drogach wewnętrznych. Te, bardzo potrzebne i długo wyczekiwane inwestycje znacznie ułatwią codzienne funkcjonowanie użytkowników dróg osiedlowych. Rozpoczęty remont drogi wewnętrznej na osiedlu Żury-Łabuzy w Olszówce przeciągnie się – zgodnie z umową do 2020 r.

Przed zimą istotne jest również zabezpieczenie istniejącej infrastruktury i poprawa bezpieczeństwa użytkowników dróg poprzez usprawnienie działania urządzeń odwodnieniowych. W Kasinie Wielkiej zmodernizowano odwodnienie w ciągu drogi do osiedli: Sukówka, Rogi, Rusiny, Kiczmale, a w Kasince Małej usprawniono odwodnienie drogi na osiedlu Górnice.

Również w Mszanie Górnej i Łętowie rozpoczęto dużą inwestycję drogową. Polega ona na przebudowie drogi powiatowej nr 1615K Mszana Górna – Wilczyce. Inwestycja ta jest realizowana wspólnie z Powiatem Limanowskim, który na to zadanie pozyskał dotację z programu Funduszu Dróg Samorządowych.

Gmina zakończyła prace związane z budową pierwszego etapu kanalizacji sanitarnej we wsi Raba Niżna.

W ramach zadania wykonano 21 km sieci wraz z przyłączami kanalizacyjnymi. Koszt zadania wyniósł 8 mln zł.

Zadanie zostało podzielone na dwa etapy, które realizowane były jednocześnie przez firmę: KTV Katarzyna Niemiec oraz P.H.U. „Inko” 2001”, obydwie firmy mają siedzibę w Nowym Sączu.

Do kanalizacji sanitarnej zostało podłączonych 135 budynków, w tym miejscowa szkoła podstawowa. W przyszłości z kanalizacji będą mogli również korzystać mieszkańcy Miasta Mszana Dolna, których budynki położone są w pobliżu biegnącego kanału tzw. łącznika.

Zadanie dofinansowane zostało ze środków WFOŚiGW w Krakowie w formie preferencyjnej pożyczki oraz ze środków przyznanych na operację typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „*Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii*” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W związku z kolejnym naborem w ramach PROW gmina przedłożyła wniosek o dotację na wykonanie niezaprojektowanego wcześniej odcinka kanalizacji na osiedlu Muzykówka w Rabie Niżnej, a także – w imieniu Związku Gmin Dorzecza Górnej Raby i Krakowa przygotowała wniosek o dotację na dokończenie budowy kanalizacji sanitarnej w Rabie Niżnej. Zgodnie z zasadami programu pomoc jest przyznawana do wysokości limitu wynoszącego 2 mln. zł na beneficjenta w ramach perspektywy na lata 2014-2020.

PRACOWNICY REFERATU INWESTYCJI
I ZAMÓWIEN PUBLICZNYCH

Remont drogi na os. Żury Łabuzy w Olszówce

Wyremontowana droga na os. Żądły w Kasince Małej

Droga do Osiedla Bartoszki w Kasince Małej

Sport – bogaty skarbiec wartości

16 listopada uroczyste otwarcie zmodernizowanego boiska przy Zespole Szkoły i Przedszkola nr 2 w Kasinie Wielkiej.

Uroczystość rozpoczęła się odśpiewaniem hymnu narodowego i powitaniem zaproszonych gości. Podczas oficjalnego otwarcia boiska sportowego obecni byli przedstawiciele władz: wójt Mszany Dolnej Bolesław Żaba, zastępca wójta Katarzyna Szybiak, radny powiatowy Bolesław Jania, radni gminy: Rafał Kubowicz, Stanisław Kaleta i Halina Bubiłek, dyrektor inwestycji Mirosław Skowronek oraz Czesław Drąg i Bożena Znachowska, inwestor Jan Piwowar oraz wspólnota szkolna na czele z dyrektorem Zbigniewem Jaroszem, gronem nauczycielskim, Radą Rodziców i uczniami.

Po przywitaniu gości prowadząca uroczystość Bernadeta Kaletka odczytała słowa naszego wielkiego rodaka św. Jana Pawła II:

„Każdy rodzaj sportu niesie z sobą bogaty skarbiec wartości, które zawsze trzeba sobie uświadamiać, aby móc je urzeczywistnić. Ćwiczenie uwagi, wychowywanie woli, wytrwałość, odpowiedzialność, znoszenie trudu i niewygód, duch wyrzeczenia i solidarności, wierność obowiązkom – to wszystko należy do cnót sportowca...”.

Słowa te były wprowadzeniem w krótki, ale jakże żywiłowy program artystyczny wykonany przez uczniów klasy szóstej, pod opieką Piotra Patality, Bernadety Kaletki, Bożeny Strama Drąg.

Po części artystycznej głos zabrali zaproszeni goście, gratulując szkole otwarcia zmodernizowanego boiska, podkreślali rolę i znaczenie oddanej do użytku inwestycji nie tylko dla rozwoju kultury fizycznej i sportu, ale także poprawy jakości życia całej lokalnej społeczności. Wójt gminy w trakcie wygłoszonego przemówienia podziękował tym, którzy przyczynili się w jakikolwiek sposób do powstania tego boiska i życzył wszystkim dużo radości z korzystania z tego pięknego obiektu.

Okazjonalny list przesłał starosta powiatu limanowskiego Mieczysław Ury-

ga, a odczytał go radny powiatowy Bolesław Jania, który na ręce dyrektora szkoły wręczył prezent w postaci zestawów piłek. Ufundował również słodkości dla wszystkich uczniów.

Po wygłoszonych przemówieniach nastąpił wyczekiwany moment tego dnia, było to przecięcie wstęgi, którego dokonali wójt Bolesław Żaba, dyrektor szkoły Zbigniew Jarosz oraz przewodnicząca Rady Uczniowskiej Zuzanna Solarz. Poświęcenia dokonał wikariusz naszej parafii ksiądz Bogusław Borek. Przedstawiciele samorządów klasowych złożyli przyrzeczenie o godnym poszanowaniu zasad sportu i współzawodnictwa. Na znak radości z otwarcia zmodernizowanego boiska wypuścili białe i czerwone balony. Następnie goście i chętni uczniowie zainaugurowali otwarcie boiska oddaniem honorowego strzału do bramki.

Na zakończenie uroczystości zabrał głos dyrektor Zbigniew Jarosz, dziękując gościom za przybycie i wszystkim, którzy przyczynili się do realizacji całego przedsięwzięcia, podkreślając wkład byłej dyrektor Janiny Ziemianin w staraniach o modernizację boiska.

Zbigniew Jarosz wyraził nadzieję, że zmodernizowane boisko nie tylko uatrakcyjni lekcje wychowania fizycznego, ale także podniesie edukacyjną i wychowawczą rolę sportu w codziennym życiu uczniów i mieszkańców wsi.

Nie sposób nie wspomnieć o wspaniałej atmosferze, która towarzyszyła całej imprezie – burzliwe oklaski i promieniste uśmiechy, goszczące na buziach, cieszyły oczy nauczycieli i zgromadzonych uczestników.

BERNADETA KALETKA

Zacznij dzień z mszana.pl

Kto z nas przy porannej kawie nie lubi zrobić sobie przeglądu informacji „z kraju i ze świata” – dostownie i w przenośni? Coraz częściej papierową wersję gazety zastępujemy jej wydaniemi elektronicznymi, sprawdzamy media społecznościowe i lokalne portale internetowe. I bardzo dobrze. Tzw. światopogląd, a przede wszystkim własne zdanie, trzeba wyrabiać na podstawie wielu źródeł, ale i zdrowego rozsądku.

Sam – i służbowo i prywatnie – korzystam z wielu informacji opublikowanych w różnych mediach. Cieszy mnie fakt, że przedstawiciele organizacji pozarządowych, zespołów nieformalnych, szkół, czy inni mieszkańcy naszej Gminy chcą podzielić się swoimi osiągnięciami lub

podejmowanymi inicjatywami i przesyłają materiał do publikacji na stronie www.mszana.pl (zaproszenia na imprezy, relacje z nich, udział w konkursach, promocja Gminy podczas różnorodnych wyjazdów, sukcesy sportowe etc.). Oczywiście ich publikacja obwarowana jest różnymi przepisami, ale przy odrobinie współpracy wszystko uda się pomyślnie zakończyć i pochwalić na gminnej stronie podejmowanymi działaniami. Nic przecież nie przychodzi bez wysiłku

– wszystkie nasze projekty wymagają podjęcia szeregu działań i decyzji, zaangażowania wielu osób i środków finansowych – warto to docenić i pokazać innym, że dla chcącego nie ma nic trudnego. Zapraszamy za pośrednictwem strony www.mszana.pl na wszystkie lokalne wydarzenia – w przeważającej większości są one przecież w różnej formie współfinansowane przez nasz samorząd, czyli nas wszystkich, a wśród czytelników portalu są jego potencjalni uczestnicy.

Zachęcam nadal do współtworzenia gminnego portalu informacyjnego i przesyłania do publikacji na stronie www.mszana.pl informacji o tym, co dzieje się lokalnie, a tych, którzy do tej pory tego nie robili – do podjęcia współpracy. Każdy z nas przecież tworzy ten region, dokłada cegiełkę do tego jak wszyscy się tutaj czujemy, jak postrzegają nas inni. Im więcej tam informacji – tym lepiej dla wszystkich.

Gożą zachęcam do czytania informacji na gminnej stronie – dzielimy się tam z Wami informacjami, ogłoszeniami i zaproszeniami, które są istotne dla mieszkańców Gminy oraz przebywających tutaj na wypoczynku gości. www.mszana.pl to portal, który nie zarabia na swoich czytelnikach; nie ma tam reklam ani płatnych ogłoszeń; to strona wolna od wszechobecnego hejtu.

Bądźmy lokalnymi patriotami; przyłączmy się do akcji „Zacznij dzień z mszana.pl” i rozpoczynajmy poranny przegląd prasy od lektury gminnej strony; chwalmy się tym, co dzieje się w naszym regionie, udostępniajmy relacje na swoich profilach w mediach społecznościowych, oddajmy czasem głos na „swoich” – tylko w ten sposób zbudujemy solidarność, poczucie więzi we wspólnocie; zbudujemy markę!

BOLESŁAW ŻABA
Wójt Gminy Mszana Dolna

Zacznij dzień z mszana.pl

Rzecz o Zagórzańskich Dziedzicach w Serwisie Samorządowym PAP

5 listopada b. r. Serwis Samorządowy PAP na swojej stronie głównej opublikował wywiad z Bolesławem Żabą, Wójtem Gminy Mszana Dolna. Redaktor Jacek Krzemiński – Kierownik Działu Serwisów Samorządowych Redakcji Krajowej Polskiej Agencji Prasowej S.A. pytał gospodarza Gminy o stworzoną właśnie markę Zagórzańskie Dziedziny. Rozmowa

stała się „Tematem Dnia”, czyli głównym artykułem w serwisie. Marka stworzona przez Gminę Mszana Dolna ma być w serwisie przykładem dobrej samorządowej praktyki.

Zachęcamy do przeczytania wywiadu w Bolesławem Żabą, Wójtem Gminy Mszana Dolna.

MAGDA POLAŃSKA

Marka gminy

Wywiad z wójtem gminy Mszana Dolna, Bolesławem Żabą – o budowaniu lokalnych marek

Dlaczego gminy powinny budować swe lokalne marki? Jak to robić? Jak wciągnąć do tego mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców? Czy może w tym pomóc profesjonalne biuro podróży? Na te pytania odpowiada w wywiadzie dla Samorząd. pap. pl Bolesław Żaba, wójt gminy Mszana Dolna, którą tworzy swą lokalną markę „Zagórzańskie Dziedziny”.

Podejmują Państwo wiele działań, żeby wykreować lokalną markę gminy Mszana Dolna. Dlaczego? Czym ma być ta marka? Czy to jedynie marka turystyczna czy coś więcej?

– Gmina Mszana Dolna jest miejscem nie do końca wypromowanym i „sprzedanym” turystycznie, nieposiadającym jednego, wyraźnego produktu turystycznego. Wraz z sąsiednimi samorządami – Miastem Mszana Dolna i Gminą Niedźwiedź tworzy zwarte etnograficznie terytorium Zagórzan – obszar otoczony zewsząd pięknymi górami Beskidu Wyspowego i Gorców. Sporą część z tego potencjału – i kulturowego i przyrodniczego, a także ludzkiego – skupia właśnie Gmina Mszana Dolna. Jako pierwsi na tym terenie dostrzegliśmy potrzebę stworzenia marki lokalnej, czyli znaku słowno – graficznego charakteryzującego i opisującego obszar Zagórzan oraz proponowane w nim produkty, usługi i inicjatywy. Definicji

marki lokalnej jest wiele; ja jednak pozwolę sobie zacytować interpretację tego terminu stworzoną przez Olgę Gałek – Wiceprezes Fundacji Miejsc i Ludzi Aktywnych MILA, animatorkę marki Gminy Mszana Dolna: Marka lokalna jest dziełem i sercem społeczności lokalnej. Głos tego serca pobudza emocje, wrażenia, wspomnienia, marzenia miło-

śników miejsca. Takie rozumienie i postrzeganie marki jest nam najbliższe i na mim właśnie opieramy proces kreacji naszej lokalnej marki Zagórzańskie Dziedziny.

Chcielibyśmy, aby marka Gminy Mszana Dolna spełniała cztery podstawowe funkcje: identyfikacji wartości miejsca (dziedzictwo, wyróżniki), integracji społeczności lokalnej (siła grupy, gwarancja, rekomendacja), aktywizacji do przedsiębiorczości (przedsiębiorcza postawa, lokalne miejsca pracy) i promocji (spotkanie klienta z produktem, miejscem). Naszym dążeniem jest pobudzenie aktywności społeczności lokalnej naszego samorządu w oparciu o inicjatywy ekonomii społecznej i dziedzictwo miejsca. Ma temu służyć m. in. stworzenie nowych podmiotów ekonomii społecznej, wzmacnianie kondycji i samodzielności istniejących podmiotów (stowarzyszeń i fundacji), budowanie wspólnej marki miejsca, pod którą zsięciowane są oferty oparte o lokalne dziedzictwo.

Nie zapominajmy również, że marka to gwarancja jakości, wysokiej jakości. I takie właśnie usługi, produkty i inicjatywy chcielibyśmy zapewnić naszym mieszkańcom i turystom. Najwyższą jakość oferowanych na tym terenie produktów ściśle związanych z regionem będzie przepustką do uzyskania prawa do używania znaku marki Zagórzańskie Dziedziny.

W ciągu prac nad budową marki Zagórzańskie Dziedziny, które rozpoczęto w marcu 2018 r., przeprowadziliśmy szereg spotkań, warsztatów, szkoleń i wyjazdów studyjnych dla mieszkańców gminy.

Głównym ich celem było poznanie dobrych praktyk w tym zakresie oraz weryfikacja i rozpoznanie potencjału drzemiącego w regionie objętym marką. W budowanie marki zaangażowały się osoby prywatne, ale również rolnicy produkujący i sprzedający płody rolne, rękodzielnicy, właściciele bazy turystycznej i okołoturystycznej działający na tym terenie, a także lokalni przedsiębiorcy i organizacje pozarządowe. Co bardzo ważne, w trakcie prac nad kreacją marki powstały nowe stowarzyszenia i fundacje, odpowiadając na potrzeby promocji regionu, wprowadzania nowych ciekawych produktów inspirowanych dziedzictwem Zagórzeń. Organizacje te skorzystały ze wsparcia merytorycznego, finansowego i prawnego oferowanego przez operatorów programu MOWES: Fundację Miejsc i Ludzi Aktywnych MILA oraz Stowarzyszenie Cumulus. Lokalną aktywność podsycał Program FIO – Małopolska Południe, którego operatorem jest Fundacja Sztuki, Przygody i Przyjemności ARTS. Nowopowstałe organizacje zrealizowały już pierwsze inicjatywy z programów grantowych FIO i MOWES wpisujące się w zakres działań kreatorów Zagórzeńskich Dziedzin.

Marka Zagórzeńskie Dziedziny ma być tworzona w oparciu o trójsektorowe partnerstwo: samorząd gminny, firmy, organizacje pozarządowe. Dlaczego przyjęli Państwo taką formułę?

– Nie od dziś wiadomo, że współpraca się opłaca, co więcej, jest niezbędna w celu zapewnienia odpowiednich usług dla naszych mieszkańców i turystów przebywających na tym terenie. Takie partnerstwo stymuluje osoby, podmioty publiczne i prywatne do działania, a kooperacja wykorzystana w odpowiedni sposób przynosi pożądane, pozytywne skutki, z których jednym z najważniejszych wydają się być korzyści finansowe. Dzięki wspólnemu działaniu możliwy jest podział zadań, ryzyka i odpowiedzialności, a w konsekwencji możliwe jest osiągnięcie najbardziej efektywnego ekonomicznie sposobu tworzenia infrastruktury i dostarczania usług. Każda ze stron w tym procesie czerpie z tej współpracy korzyści proporcjonalnie do swojego zaangażowania. Podjęte

przez Gminę Mszana Dolna wspólne działania z podmiotami trzeciego sektora oraz przedsiębiorcami, wymienione przeze mnie w poprzednim punkcie, pozwoliły osiągnąć duży sukces – działania spektakularne na miarę kraju.

Dzięki współpracy z biznesem udało się bardzo szybko stworzyć mechanizm wprowadzania na rynek turystyczny oferty osób działających w organizacjach pozarządowych, rękodzielniczych, osób nieaktywnych zawodowo. Dzięki mobilizacji naszych mieszkańców wiele osób skorzystało z oferty dodatkowych zaproponowanych im aktywności, np. udział w ogólnopolskim zjeździe Zagród Edukacyjnych organizowanym przez Centrum Doradztwa Rolniczego Oddział w Krakowie. Dzięki tej wizycie dwa gospodarstwa z terenu Gminy Mszana Dolna czynią przygotowania, aby przystąpić do tej sieci. Środowisko emerytów i seniorów zainteresowało się kolejną ofertą Fundacji MILA – działaniami na rzecz środowiska seniorów z Małopolski, w szczególności tworzeniem rad seniorów reprezentowanych przez Małopolską Sieć Rad Seniorów, a rolnicy (dzięki udziałowi w szkoleniach i konferencjach Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Karniowicach) chcą sprzedawać produkowane przez siebie płody rolne.

Aktywizujemy więc naszych mieszkańców, pokazujemy jak ekonomizować ich działania, a przybywającym na teren Zagórzeńskich Dziedzin turystom oferujemy za pośrednictwem lokalnego biznesu najwyższej jakości produkty, usługi i inicjatywy. Dziś jesteśmy w tej dobrej sytuacji, typowej dla markowych miejsc, że mieszkańcy włączyli się w promocję regionu, że w promocji nie pracuje (tak jak było to do tej pory) tylko Wójt i Specjalista ds. promocji. Dumni mieszkańcy chętnie promują się na zewnątrz, zakładając koszulkę z logotypem Zagórzeńskie Dziedziny.

Skąd wzięła się nazwa Zagórzeńskie Dziedziny? Na jakim etapie jest tworzenie marki Państwa gminy?

– Nazwę marki „Zagórzeńskie Dziedziny” wymyślili i wypracowali jej kreatorzy podczas wielu spotkań animacyjnych

i warsztatowych. Pierwszy człon nazwy odnosi się do terytorium etnograficznego i charakteryzuje szeroko pojętą kulturę ludową – gwarę, strój, muzykę, tradycje, obyczaje – wszystko, co mieszkańcy Gminy Mszana Dolna kochają, z czym się utożsamiają i chcą na nowo odrodzić i przekazywać kolejnym pokoleniom. „Dziedziny” natomiast to synonim obszaru geograficznego, ukształtowania terenu, spuścizny, tożsamości, życia społecznego, zawodów, płaszczyzn działalności itp., czyli wszystko to, co nas charakteryzuje, identyfikuje i czym chcielibyśmy się chwalić i zarażać. Jak widać u nas „dziedzina” to określenie bardzo pojemne – od przysiółka, zawodu, aż do pasji, a tych nam nie brakuje.

Efektom spotkań kreatorów marki Gminy Mszana Dolna jest profesjonalnie przygotowana bogata oferta zajęć edukacyjnych promujących szeroko pojęte Zagórzeńskie Dziedziny. Każdy może w niej odnaleźć coś dla siebie, spędzić miło wolny czas u Zagórzeń. W pierwszej kolejności kreatorzy marki skierowali swoje propozycje do grup zorganizowanych, których liczebność określili w opisach swoich warsztatów kreatywnych. Mogą to być grupy szkolne, seniorzy, turyści przebywający na wypoczynku na tym terenie, ale również rodziny, które chcą kreatywnie i twórczo spędzić wolny czas (szczególnie niehandlowe niedziele), a przy okazji zacerpnąć wiedzy o tradycjach, kulturze i przyrodzie regionu. Dotychczasowym wynikiem działań nad budową Marki Gminy Mszana Dolna jest stworzenie znaku graficznego marki oraz jej regulaminu; przygotowanie spójnej z wytycznymi regulaminu i założeniami marki oferty kreatywnych warsztatów edukacyjnych, rękodzielniczych, przyrodniczych i rozrywkowych (muzycznych) oraz nawiązanie współpracy z miejscami (przedsiębiorcami), którzy tę ofertę będą propagować, z niej korzystać i „sprzedawać” swoim gościom.

Czy są już efekty gospodarcze tych działań? Czy lokalna gospodarka Gminy Mszana Dolna ma być „sercem” marki Zagórzeńskie Dziedziny?

– Tak. Wraz z Pensjonatem „Szczelbel” w Mszańce Dolnej przeprowadziliśmy w ramach budowania marki Gminy

Wójt Bolestaw Żaba

cykl zajęć warsztatowych „Tydzień z kulturą zagórzańską” oraz „Niedziele z kulturą zagórzańską”. Przy współpracy z rolnikami wynajmującymi w swoich zagrodach pokoje gościnne „Pokoje u Grażynki” zainicjowaliśmy „Bajkowe niedziele niehandlowe”. Na bazie oferty warsztatowej stworzonej przez kreatora marki Centrum Edukacji i Rozwoju „eMKA” z Kasinki Małej zorganizowało trzy turnusy półkolonii. Wspólną ofertę pod marką Zagórzańskie Dziedziny wprowadziliśmy na stałe do „Bazy Lubogoszcz” w Kasince Małej oraz Pensjonatu „Szczebel” w Mszanie Dolnej.

W ostatnim czasie do współpracy pozyskaliśmy ośrodek „Kasina SKI” z Kasiny Wielkiej oraz „Gościniec pod Lubomirem” z pobliskiej Węglówki. Kolejne podmioty są zainteresowane wprowadzeniem oferty w nowym sezonie. Dzięki aktywności mieszkańców Gminy Mszana Dolna, przy współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami, przygotowano na tym terenie 4 questy – bezobsługowe gry terenowe stanowiące atrakcję dla mieszkańców i turystów, stanowiące ciekawą ofertę spędzania wolnego czasu (w szczególności dedykowaną rodzinom i małym grupom). W tym samym czasie na terenie Gminy Niedźwiedz powstała 1 wyprawa questowa, w procesie tworzenia jest wyprawa po skarb po terenie

Miasta Mszana Dolna. Wszystkie 6 zagórzańskich questów tworzy wspólną sieć; za rozwiązanie wszystkich questów i zdobycie 6 pieczęci przewidzieliśmy dodatkową nagrodę (wraz z sąsiednimi samorządami wydaliśmy dla nich specjalną ulotkę sygnowaną symbolami kultury zagórzańskiej).

Wyszliśmy również naprzeciw oczekiwaniom klientów (mieszkańców regionu i turystów) i nawiązaliśmy współpracę z lokalnym przedsiębiorcą w zakresie sprzedaży rękodzieła miejscowych twórców i artystów. Dzieła rąk naszych mieszkańców stanowić mogą niebanalną pamiątkę z pobytu na Ziemi Zagórzańskiej; przywołują też emocje i wspomnienia, o których wspominałem w definicji marki. Uruchomienie takiego punktu sprzedaży okazało się przysłowiowym strzałem w dziesiątkę. Kolejne punkty usługowe są zainteresowane taką współpracą. Należy tutaj podkreślić, że jest to również dowartościowanie pracy i talentu naszych lokalnych twórców, którzy do tej pory swoje dzieła robili „do szuflady” lub obdarowywali nimi rodzinę i znajomych. Wpadliśmy również na pomysł, aby w wyniku warsztatów twórczych nasi goście mogli samodzielnie wykonać pamiątkę z regionu, korzystając oczywiście z pomocy i wsparcia profesjonalistów – naszych rękodzielników. To połączenie ciekawej, kreatywnej formy spędzania wolnego czasu z pozyskiwaniem informacji o regionie, jego kulturze i tradycjach oraz o atrakcjach obszaru objętego marką. Możemy się też pochwalić nawiązaniem współpracy z profesjonalnym biurem podróży, które w swojej ofercie będzie sprzedawało to, co Zagórzańskie Dziedziny mają do zaoferowania. Bardzo ważny jest dla nas również fakt, że już inni od nas chcą się uczyć i czerpać z naszych doświadczeń. Na terenie Gminy Mszana Dolna przyjmujemy już wizyty studyjne, podczas których opowiadamy o naszych doświadczeniach w kreacji marki i prezentujemy przykładowe oferty. Jak na tak krótki czas działania, to z dumą mogę powiedzieć, że jest tego sporo.

Współwłaściciel firmy Maspex, jednej z największych firm w Polsce, wybudował w Państwa gminie cało-

roczny ośrodek rekreacyjno-wypoczynkowy Kasina SKI. Jak udało się ściągnąć takiego inwestora? Co to dało Państwa gminie? Jakie to nieścisze szanse dla jej rozwoju i jak może pomóc w budowaniu marki Państwa gminy?

– To, że tak duży inwestor pojawił się na terenie Gminy Mszana Dolna, to efekt potencjału, jaki dostrzegł w tym miejscu. Nie bez znaczenia był tutaj przyjaźnie nastawiony na inwestorów Urząd Gminy Mszana Dolna, jego polityka przestrzenna i podatkowa oraz wsparcie z naszej strony w realizacji inwestycji w ośrodku Kasina SKI. Opłaciło się to i gminie, i inwestorowi. Dzisiaj mamy na terenie Zagórzańskich Dziedzin nowoczesny, ciągle rozwijający się ośrodek narciarski oraz największy tego typu Bike Park w Polsce cieszący się ogromną popularnością wśród narciarzy i rowerzystów oraz ich rodzin.

Jednak sam ośrodek nie może odpowiedzieć na wszystkie potrzeby swoich klientów – i tutaj z pomocą przychodzą właśnie kreatorzy marki Gminy – zapewniają miejsca noclegowe i dodatkowe atrakcje dla klientów Kasina Ski. Doskonałym przykładem takiej współpracy jest udział gminnych podmiotów w projekcie Freeskihotel zapewniający obydwu stronom korzyści. Współpraca z tak dużą firmą, posiadającą już swoją markę, niewątpliwie przyniesie Zagórzańskim Dziedzinom korzyści w postaci odpowiedniej promocji, ale także będzie gwarantem najwyższej jakości produktów, usług i inicjatyw oferowanych przez markę Gminy Mszana Dolna.

Chcielibyśmy również, aby właśnie takie firmy jak Kasina Ski, jako pierwsze postarały się o znak marki Zagórzańskie Dziedziny na swoje usługi, a dając pozytywny przykład, zachęciły innych przedsiębiorców do włączenia się w tę inicjatywę i pozyskanie marki na swoje produkty, usługi i inicjatywy. Zarówno właściciel stacji – pan Sławomir Rusinek, jak i prezes Kasina Ski – pan Stanisław Pała podczas październikowego spotkania potwierdzili chęć współpracy pod marką Zagórzańskie Dziedziny. A to dla nas kluczowe.

Rozmawiał JACEK KRZEMIŃSKI
Źródło: www.samorzad.pap.pl

„Świątowo”, kolorowo i

Przedświąteczne spotkanie kreatorów marki Gminy Mszana Dolna przebiegło w rodzinnej atmosferze. Wszak zaangażowani w budowę „Zagórzańskich Dziedzin” stworzyli prawdziwą Rodzinę przez duże „R”. Sukcesywnie dołączają do niej nowi członkowie, a owe „familijne” spotkania, podczas których podejmowane są strategiczne tematy i decyzje, wzbogacają merytorycznie zaproszeni goście.

Ostatnie w tym roku spotkanie tworzący markę Gminy postanowili poświęcić praktycznym aspektom promocji, prezentacji i marketingu produktów lokalnych. Zorganizowali mini – kiermasz bożonarodzeniowy, na którym wystawili swoje rękodzieło i wytwarzane w swoich gospodarstwach produkty spożywcze oraz zebrane w okolicznych borach owoce runa leśnego. Na ten wyjątkowy jarmark zaprosili całą społeczność Urzędu Gminy Mszana Dolna. Ubrani w „markowe” koszulki oraz stroje regionalne kreatorzy

„Zagórzańskich Dziedzin” dodatkowo podkreślili przynależność do regionu, który z takim zapałem promują. Oczy uczestników spotkania przyciągały kolorowe wianuszki, stroiki, obrazy i misternie tworzone koronkowe ozdoby choinkowe. Zmysły pobudzał zapach pierniczków unoszący się w powietrzu... I chociaż trudno było się oderwać od tych dzieł sztuki zagórzańską ręką uczynionych trzeba było wykonać plan pracy przewidziany na ten dzień. Uczestnicy spotkania kontynuowali bowiem tematy związane z pro-

radośnie

duktem lokalnym, jego rejestracją oraz tworzeniem zagórzańskiego menu. Bardzo ciekawych informacji w tym zakresie dostarczył wykład Małgorzaty Wójtowicz – Wierzbickiej (etnografka) „Potrawy tradycyjne w świetle badań terenowych Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju”. Prelegentka zaprezentowała m. in. wyniki badań terenowych prowadzonych w latach 70 – tych XX w. oraz w ciągu bieżącego roku na terenie zamieszkałym przez Zagórzan. Zwróciła uwagę na szereg tradycyjnych potraw i produktów, które z powodzeniem mogą wypełnić kartę zagórzańskiego menu, a także pretendować do ich rejestracji na listę produktów tradycyjnych. Anna Tobiasz z Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Karniowicach przybliżyła zasady wprowadzania produktów do obrotu oraz ich wymaganego przepisami oznakowania. Organizatorzy spotkania nie zapomnieli o akcencie świątecznym w jego roboczym programie. Bez reszty wszyst-

kich zajęły warsztaty robienia świątów, które przeprowadziła Natalia Klęsk – konserwator, plastyk z rabczańskie-go Muzeum. Na twarzach tych, którzy nie znali tej starodawnej tradycji wykonywania ozdób choinkowych zagościł uśmiech, gdy poznali prostą i skuteczną metodę łączenia opłatków... Kreatorzy marki poznali również sposoby dekoracji wigilijnego stołu. W świat roślin, które można wykorzystać do przyozdobienia swojego otoczenia na Boże Narodzenie oraz florystycznych sztuczek wszystkich obecnych zabrała Anna Nowak z MODR. Uwagi na temat obszernej dawki wiedzy, jaką tego dnia „pochłonęli” kreatorzy marki Gminy Mszana Dolna, Zagórzanie wymieniali przy wigilijnym stole. Nie zabrakło na nim potraw serwowanych podczas tej magicznej kolacji. O podniebienia uczestników spotkania zadbały gospodynie z KGW „Śwarne Babki” z Łętowego. Zupa grzybowa z łazankami wprost rozplywała się w ustach, a galas (kompot z suszu) przywoływał

w pamięci wielopokoleniowe tradycje rodzinne. Wszyscy obecni zajadali się nagrodzonym I miejscem na tegorocznej Agropromocji „Zawijańcem z powidłem śliwkowym” wykonanym przez zdobywczynię tego wyróżnienia – Janinę Kochniarczyk z Łętowego. Uznana zagórzańska kucharka, Stanisława Blecharczyk z Raby Niżnej, ugościła wszystkich pyszną buktą drożdżową z nadzieniem kakaowym oraz świątecznymi pierniczkami. Rolnicy prowadzący sprzedaż swoich wyrobów w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego – Janina Kochniarczyk z Łętowego oraz Wiesław Kubik z Mszany Górnej – częstowali produkowanymi przez siebie serami. Ich amatorzy do tego poczęstunku ustawiali się w kolejce. Świątecznie – noworoczne życzenia wszystkim obecnym i ich rodzinom złożył Bolesław Żaba – Wójt Gminy Mszana Dolna.

– Wiadomo, że z pełnym żołądkiem pracuje się lepiej, ale te degustacje mają przede wszystkim aspekt dydaktyczny i testowy – podkreślają kreatorzy marki. Rozkoszując się smakiem zagórzańskich potraw rozmawiamy na ich temat, wymieniamy się informacjami jak w poszczególnych regionach „Zagórzańskich Dziedzin” się je wykonywało i przy jakich okazjach je podawano; sprawdzamy też, czy mogą i będą smakowały naszym gościom. Nieustannie nasze zmysły i podejmowane działania na właściwe tory kieruje Olga Gatek, Wiceprezes Fundacji Miejsc i Ludzi Aktywnych, Animator ds. partnerstw. Podczas praktycznych prezentacji, zajęć, warsztatów zawsze zwraca uwagę na szczegóły, które mają znaczenie przy serwowaniu markowych produktów, poszukując wspólnie z producentami metod i narzędzi trafnie docierających do potrzeb i kieszeni klientów.

Spotkania kreatorów „Zagórzańskich Dziedzin” organizowane są w ramach projektu „Małopolski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej – Subregion Sądecki” we współpracy Gminy Mszana Dolna z Fundacją MILA. Partnerami wydarzeń są Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Karniowicach i Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju.

MAGDA POLAŃSKA

Gminne grupy na Limanowskiej Słazie

W dniach 28 listopada – 1 grudnia 2019 roku w Limanowej odbył się 45. Festiwal Folklorystyczny „Limanowska Słaza”. Bardzo mocno zaprezentowały się w nim grupy reprezentujące Gminę Mszana Dolna.

Komisja konkursowa w składzie: dr Bożena Lewandowska (etnomuzykolog), Lidia Czechowska (choreograf), Jadwiga Adamczyk (muzyk, folklorysta), Benedykt Kafel (etnograf), dr Artur Czesak (językoznawca, dialektolog) oceniła w tym roku 836 wykonawców w kategoriach: Zespół Regionalny, Instrumentalista, Śpiewak, Gawędziarz, Grupa Śpiewacza, Grupa Regionalna, Muzyka Ludowa oraz Mistrz i Uczeń. W ocenie występów brano pod uwagę starania o autentyczność, dbałość o gwarę, muzykę, śpiew i taniec.

Największy sukces odniósł Zespół Regionalny **KASINIANIE – ZAGÓRZANIE** z Kasiny Wielkiej, który otrzymał **Grand Prix** konkursu i nagrodę pieniężną w kwocie 3000 zł. (kategoria Zespoły Regionalne – dorośli). Członkowie zespołu zaprezentowali program pt. „No-

mówiny”. Ich zaangażowanie i artystyczna wyobraźnia pozwoliły uwiarygodnić przedstawienie i oddać zgodnie z tradycją ducha tamtych czasów. Szczególnie jurorów zachwycała gra kasińskich starostów, którzy w bardzo naturalny sposób przedstawili tytułową scenę „nomówin”.

Nasi pradziadowie nie żenili się z miłości, ale byli zależni od woli rodziców. Każde wesele poprzedzały tak zwane „nomówiny”, gdzie omawiano, co rodzice przekażą swoim dzieciom w posagu. Nieraz takie spotkania przypominały targi i kłótnie. Jeżeli rodzice nie dogadali się, to odchodzili z niczym, a jak się dogadali... to nawet zapraszali

muzykę i się bawili – wielkim skrócie zwycięski program autorstwa Mariusza Solarza w opracowaniu Andrzeja Ciężadlika opisują członkowie zespołu.

KASINIANIE – ZAGÓRZANIE zostali zakwalifikowani do udziału w Małopolskim Konkursie Obrzędów, Obyczajów i Zwyczajów Ludowych „Pogórzańskie Gody”, który odbędzie się w Łużnej w 2020 r.

Sukcesem może poszczycić się również zespół regionalny **DOLINA MSZANKI** z Mszany Górnej, który w tej samej kategorii zajął **III miejsce** wraz z nagrodą pieniężną w wysokości 600 zł., a w kategorii Muzyka Ludowa – dziecięca – **II miejsce** i nagrody rzeczowe.

Zespół regionalny **ŁOSTOWIANIE** z Łostówki brał udział w dwóch kategoriach konkursowych. W kategorii Grupa Śpiewacza – dziecięca oraz w kategorii Muzyka Ludowa – młodzieżowa zajął **II miejsca**.

Wyróżnienie i okolicznościowy upominek w kategorii Muzyka Ludowa – młodzieżowa otrzymał zespół **OLSZOWIANIE** z Olszówki. Docenieni zostali także w kategorii Grupa

Śpiewacza, w której **OLSZOWIANKI** zdobyły miejsca – **II** (dorośli) i **III** (młodzież), a grupa dziecięca – **III miejsce**.

Z kolei żeńska grupa śpiewacza z **KGW Mszana Górna** (kategoria Grupa Śpiewacza – dorośli) otrzymała wyróżnienie i okolicznościowy upominek.

Nie zabrakło również indywidualnych sukcesów. W kategorii Instrumentalista **I miejsce** zdobył **Tobiasz Krzysztof** z Mszany Górnej (skrzypce); tym samym został przez Komisję zakwalifikowany do udziału w 54. Ogólnopolskim Konkursie Gawędziarzy, Instrumentalistów, Drużbów i Starostów Weselnych „Sabałowe Bajania” w Bukowinie Tatrzańkiej (sierpień 2020 r.). Jako Gawędziarze docenieni zostali **An-**

drzej Ciężadlik z Kasiny Wielkiej (**II miejsce**) i **Patryk Grzędziak** z Mszany Górnej (**III miejsce**). W kategorii Mistrz i Uczeń wyróżnienie i okolicznościowe upominki otrzymały **Katarzyna Kluska** i **Katarzyna Waclawik** z Olszówki.

Festiwal Folklorystyczny „Limanowska Słaza” jest znaczącym wydarzeniem w życiu kulturalnym powiatu limanowskiego. Wzrastająca z roku na rok liczba uczestników najlepiej świadczy o wartości i znaczeniu festiwalu dla lokalnych środowisk. Formuła konkursowa służy ochronie dziedzictwa i jego utrwaleniu oraz zachowaniu tożsamości.

Gospodarzem Festiwalu był Burmistrz Miasta Limanowa – Władysław

Bieda, a Organizatorem Limanowski Dom Kultury. Festiwal wsparło również Starostwo Powiatowe w Limanowej oraz Małopolskie Centrum Kultury **SOKÓŁ** w Nowym Sączu. Sponsorami festiwalu byli: **TYMBARK – MWS SP. Z O. O. SP. K.** oraz **MROŻEK WILHELM ELEKTRICAL** Zakład Elektroinstalacyjny, Usługi Budowlane.

DOROTA BOROWIEC

Na podstawie materiałów nadesłanych do Urzędu Gminy Mszana Dolna oraz protokołu komisji konkursowej.

Fot. Zespół Regionalny Kasinianie – Zagórzanie, Zespół Regionalny „Łostowianie”, ZZF Dolina Mszanki, KGW Mszana Górna.

Skąd się biorą mistrzowie pięknego pisania?

Od początku listopada w Szkole Podstawowej nr 3 w Kasince Małej kontynuowane są lekcje kaligrafii, prowadzone przez bibliotekarkę Monikę Piwko-Bieniek.

Młodymi „skrybami” są uczniowie kl. III, którzy poznają tajniki piśmiennictwa na poziomie podstawowym poprzez ćwiczenia wzorców liternictwa – kursywy angielskiej – copperplate. Każdego z uczniów zaopatrzone w stalówkę w drewnianej obsadce. Uczestnicy warsztatów w ramach zajęć będą próbować pisać gęsim piórem i szklaną pisaną, poznają też różne rodzaje stalówek.

– Zajęcia kaligrafii mają na celu pomoc dzieciom w opanowaniu poprawnej grafii pisma oraz nauczyć ich cierpliwości – podkreśla bibliotekarka. – Nasi uczniowie mają okazję również poprawiać szkice obrazków przygotowanych przez prowadzącą, prowadzić walkę z kleksami, co sprawia im wielką frajdę.

MONIKA PIWKO-BIENIEK

Wsparcie dla rodzin z naszej gminy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od 1 lipca przyjmuje wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego („500 plus”) oraz świadczeń rodzinnych na okres zasiłkowy 2019/2020.

Od 1 lipca program Rodzina 500+ objął wszystkie dzieci do 18. roku życia bez względu na dochód rodziny. Kryterium dochodowe uprawniające do zasiłku rodzinnego wynosi 674 zł w przeliczeniu na osobę, a w przypadku gdy członkiem

rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764 zł.

Liczba złożonych wniosków w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego w okresie od 1 lipca 2019 r. do 10 grudnia 2019 r. wynosi 2174, z czego 380 zostało przekazanych

do Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, natomiast liczba złożonych wniosków dotyczących świadczeń rodzinnych wynosi 1366, z czego 142 zostało przekazanych do Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej w ramach programu 500+ na podstawie wniosków złożonych od lipca 2019 r. wypłacił świadczenia o łącznej kwocie 9 205 669,12 zł. Pomocą zostało objętych 3217 dzieci. Na podstawie wniosków dotyczących świadczeń rodzinnych w listopadzie 2019 r. wypłacono świadczenia na kwotę 693 580,44 zł. Zasiłek rodzinny na okres zasiłkowy 2019/2020 został przyznany dla 2146 dzieci.

GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ

Chwała Bohaterom!

Kondukt pogrzebowy ofiar egzekucji w Kasinie Wielkiej FOT. ZE ZBIORÓW A. KNAPCZYK

FOT. ZE ZBIORÓW A. KNAPCZYK

Kpt. Władysław Szczypka, dowódca Oddziału MNICH (ur. w Mszanie Górnej)

W tym roku przypada 76. rocznica śmierci 11 członków Ruchu Oporu AK Oddziału „Mnich” z Mszany Dolnej, rozstrzelanych 14 listopada 1943 r. w Kasinie Wielkiej (przez hitlerowską ekspedycję SS) oraz rozstrzelanych w dniu 23 grudnia 1943 r., również w Kasinie Wielkiej, dziewięciu bezimiennych gimnazjalistów przywiezionych na miejsce zbrodni z więzienia w Nowym Sączu.

Są wydarzenia tragiczne, które trzeba jak najczęściej przypominać, by ostrzegały i budziły zgrozę, a także świadczyły o cenie, jaką zapłacili nasi bliscy za umiłowanie ojczyzny i bezwzględną postawę wobec okupantów w czasie II wojny światowej.

Afiszę śmierci*

Nazwiska rozstrzelanych 14 listopada 1943 r. mieszkańców Mszany Dolnej znalazły się na „Afiszach śmierci”, które obwieszczały listę osób skazanych na śmierć. Więziono ich w krakowskim areszcie na ul. Montelupich od 16 września i 31 października 1943r. po aresztowaniach w Mszanie Dolnej. Później przewieziono ich do więzienia w Nowym Sączu. Nazwiska osób ska-

zanych na rozstrzelanie wywieszone były na tablicach w Mszanie Dolnej i odczytane przed egzekucją.

Byli to:

- Aleksandrowicz Jan, lat 38 (kowal, zam. przy ul. Sądowej)
- Godziński Karol, lat 31 (urzędnik, zam. przy ul. Kolejowej)
- Łabuz Stefan, lat 30 (kierowca samochodu firmy C. Warchanek)
- Sianowski Marian, lat 37 (urzędnik, zam. przy ul. Starowiejskiej)
- Skąpski Jerzy, lat 24 (student UJ, zam. w Mszanie Dolnej, a pochodzący z Krakowa)
- Stabrawa Stefan, lat 29 (student prawa UJ, bratanek ks. Józefa Stabrawy – proboszcza parafii Mszana Dolna; zam. przy ul. Orkana)

- Stefaniak Marian, lat 34 (ogrodnik, zam. w Rynku; w czasie okupacji ukrywał się u hr. Marii Krasieńskiej)
- Reyman Tadeusz, lat 25 (podchorąży, lotnik; w czasie okupacji ukrywał się u hr. Marii Krasieńskiej)
- Tomasiak Jan, lat 24 (zam. w Limanowej)
- Łabuz Józef, lat 25
- Tokarz Stanisław (zam. w Obidzy).

Wszyscy zginęli za ojczyznę w odwet za likwidację volksdeutschy: Michała Remera, kierownika kamieniołomu w Kasinie Wielkiej, i Jana Kowalczyka, wójta tej miejscowości (10 osób za śmierć Remera, a jedna – za Kowalczyka) przez członków organizacji partyzanckiej „Mnich” z Mszany Dolnej. Po interwencji żony Jana Kowalczyka na gestapo w Nowym Sączu, w dniu 23 grudnia 1943r. w Kasinie Wielkiej, przed domem wójta, zostali rozstrzelani bezimienni gimnazjaliści. Pochowano ich w mogile w pobliżu miejsca egzekucji.

Ostatnią modlitwę przed egzekucjami poprowadził ks. Jan Gimiński, miejscowy wikariusz.

Mieszkańcy Kasiny Wielkiej byli przez hitlerowców zmuszeni do oglądania egzekucji wykonanej przez pluton egzekucyjny SS w bramie dworskiej, nieopodal drogi. Mimo stanowczego zakazu Niemców, aby ciał rozstrzelanych nie grzebać, Katarzyna Kowalczyk, z d. Piwowarska, razem z Sebastianem Skowronkiem i Marcinem Śmieszkiem, przeniosła zwłoki do swojej piwnicy nad potokiem „Młynkowskim” i tam ich pochowano. Wykazała się niezwykłą odwagą. Narażała tym życie swoje i swojej rodziny.

Ekshumacja

Ciała pomordowanych doczekały się ekshumacji 21 kwietnia 1945r. Pochowano ich uroczyście we wspólnej mogile w centralnym miejscu cmentarza parafialnego w Mszanie Dolnej (oprócz zwłok Jerzego Skąpskiego, którego rodzina pochowała na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie). Uroczystość ta była niebywałą manifestacją patriotycznej ludności Mszany Dolnej i okolic.

30 września 1943 r. w okolicach Turbacza zginął kpt. Władysław Szczyпка, dowódca pierwszego Oddziału AK „Mnich”. On również został pochowany we wspólnej mogile na mszańskiej nekropolii.

Pomnik ofiar ozdobiono rzeźbami symbolizującymi męczeństwo narodu polskiego i jego walkę o wolność. W centralnej części pomnika umieszczono urnę z prochami ofiar obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu – Brzezince wraz z ziemią spod ściany śmierci bloku 11 obozu. Odświeżenie pomnika odbyło się 31 października 1948 r. Jego autorem był artysta – rzeźbiarz z Mszany Dolnej – Władysław Jania. Ufundowało go społeczeństwo Mszany Dolnej, czcząc w ten sposób pomordowanych w latach 1939–1945 przez okupanta hitlerowskiego mszańskich obywateli.

Historię ekshumacji zwłok w Kasynie Wielkiej oraz przeniesienia ich do Mszany Dolnej i budowy pomnika udokumentował przed laty Franciszek Knapczyk:

BEKANNTMACHUNG

Wegen Verbrechens nach §§ 1 und 2 der Verordnung zur Bekämpfung von Angriffen gegen das deutsche Aufbauwerk im Generalgouvernement vom 2. 10. 1943 (Verordnungsbild für das Generalgouvernement Nr. 82 43) wurden vom Standgericht beim Kommandeur der Sicherheitspolizei und des SD für den Distrikt Krakau am 31. 10. 1943 zum Tode verurteilt:

1) Kociczak Teofil	14) Legutko Zdzisław
2) Stankowski Stanisław	15) Walowski Roman
3) Labuz Józef	16) Skąpski Jerzy
4) Popiołek Stanisław	17) Sianowski Marian
5) Przyczek Jan	18) Godziński Karol
6) Lesniak Wojciech	19) Stefanik Marian
7) Zagajski Franciszek	20) Aleksandrowicz Jan
8) Jojczyk Bolesław	21) Rymanowski Jan
9) Wisniewski Antoni	22) Labuz Stefan
10) Chmiel Stefan	23) Tomasiak Jan
11) Hyży Emil	24) Tokarz Stanisław
12) Kudlik Władysław	25) Stabrawa Stefan
13) Wiczorek Stanisław	

**Das Urteil ist an den zu Ziffer 1 - 5 Genannten bereits vollstreckt worden.
Die Verurteilten zu Ziffer 6-25 sind für einen Gnadenweis in Aussicht genommen.**

Sollten jedoch in den nächsten 3 Monaten im Reich der Kreishauptmannschaft Neu-Sandez Gewollten, insbesondere Überfälle auf Deutsche, Angehörige der mit dem Grossdeutschen Reich verbundenen Staaten und im Interesse des Aufbauwerkes im Generalgouvernement obwaltende Nichtdeutsche begangen werden, so wird jedem der Täter nicht sofort inoffiziell wird - dem Urteil noch an den für einen Gnadenweis in Aussicht genommenen Verurteilten vollstreckt werden und zwar in der Form, dass für jede Gewalttat ein einmündiges Schutzabzeichen des Grossdeutschen Reiches der beschriebenen Gnadenweis für mindestens 10 der Verurteilten hinstellt wird.

Es liegt deshalb in der Hand der nichtdeutschen Bevölkerung, durch sofortige Festnahme oder Veranlassung der Festnahme des oder der Täter oder durch Einwirkung auf ihnen bekannte, irreführende Elemente oder durch Anzeigen verdächtiger Personen dafür zu sorgen, dass das Urteil an den für einen Gnadenweis in Aussicht genommenen Verurteilten nicht vollstreckt wird.

Neu-Sandez den 31. Oktober 1943

Der SS- und Polizeiführer
im Distrikt Krakau

OBWIESZCZENIE

Za zbrodnie wykroczenia przeciwko §§ 1 i 2 Rozporządzenia o zwalczaniu napadów na dzieło niemieckiej odbudowy w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 2.10.1943 (Dziennik Rozporządzeń Generalnego Gubernatorstwa Nr. 82 43) zostały następujące osoby przez Sąd doraźny Dowódcy Policji Bezpieczeństwa i SD w Okręgu Krakowskim w dniu 31.10.1943 skazane na karę śmierci:

1) Kociczak Teofil	14) Legutko Zdzisław
2) Stankowski Stanisław	15) Walowski Roman
3) Labuz Józef	16) Skąpski Jerzy
4) Popiołek Stanisław	17) Sianowski Marian
5) Przyczek Jan	18) Godziński Karol
6) Lesniak Wojciech	19) Stefanik Marian
7) Zagajski Franciszek	20) Aleksandrowicz Jan
8) Jojczyk Bolesław	21) Rymanowski Jan
9) Wisniewski Antoni	22) Labuz Stefan
10) Chmiel Stefan	23) Tomasiak Jan
11) Hyży Emil	24) Tokarz Stanisław
12) Kudlik Władysław	25) Stabrawa Stefan
13) Wiczorek Stanisław	

**Na osobach pod Nr 1 - 5 wyrok został już wykonany.
Zasadzeni od Nr 6-25 są przedstawieni do młaskawienia.**

Odeby jednak w następnych trzech miesiącach w powiecie Nowosandez powróżyły się dalsze akty przemocy a przedewszystkim napady na Niemców, obywateli polskie z Rzeszy Niemieckiej sprzymierzone, albo też obywateli Rzeszy Niemieckiej, którzy współpracują przy odbudowie Generalnego Gubernatorstwa w tym wypadku - o ile zbrodnice nie zostaną natychmiast ujęte - zostanie wyrok wykonany także na tych, do młaskawienia przedstawionych osobach, a młaskawienie w tym wypadku - za każdy akt gwałtu na osobach stojących pod opieką Rzeszy Niemieckiej, przynajmniej 10 z wyżej wymienionych osób nie skorzysta z akta łaski.

Dlatego leży w interesie niemieckiej ludności przez natychmiastowe ujęcie względnie spowodowanie ujęcia sprawcy lub sprawców albo przez odpowiednie oddziaływanie na im znajome załamane jednostki albo przez doniesienie podejrzanych osób o to się postarać, aby wyrok na tych do ulaskawienia przedstawionych osobach nie został wykonany.

Neu-Sandez dnia 31 października 1943

Der SS- und Polizeiführer
im Distrikt Krakau

Druckerei O. Lohmeyer, Neu-Sandez, Hauptstrasse 21, Telefon Nr. 4

SKAN Z OPRACOWANIA HITLEROWSKIE AFISZE ŚMIERCI, STANISŁAW DĄBROWA-KOSTKA, KRAJOWA AGENCJA WYDAWNICZA W KRAKOWIE, 1983
Afisze śmierci

„Staraniem Księdza Stanisława Kosterka, wikarego w parafii mszańskiej od pierwszych lat okupacji niemieckiej, powstał Komitet, który za cel swojej działalności przyjął ekshumację zwłok ofiar terroru niemieckiego, z różnych miejsc tutejszego terenu i ich zgromadzenie w jednej mogile na cmentarzu parafialnym w Mszanie Dolnej. Postanowiono przede wszystkim przenieść zwłoki ofiar egzekucji, przeprowadzonej przez gestapo w Kasynie Wielkiej w dniu 14 listopada i 23 grudnia 1943 r.

Jak wynika z zapisu w księdze zgonów Urzędu Parafialnego w Kasynie Wielkiej, dokonano przez Księdza Jana Gimińskiego administratora Parafii Kasyna Wielka [jak wspominają miesz-

kańcy Kasiny Wielkiej Kaptan ten podlił się ze skazanymi przed egzekucjami] – w dniu 21 kwietnia 1945 r. dokonano ekshumacji z dwóch mogił, znajdujących się niedaleko Kościoła parafialnego, zwłok 19 Polaków, bohaterów, rozstrzelanych w Kasynie Wielkiej przez hitlerowską ekspedycję S. S./tzw. Gestapo/. Zwłoki zostały pogrzebane na cmentarzu w Mszanie Dolnej dnia 22 kwietnia 1945 r. przez Księdza Infułata Skalskiego, administratora parafii Mszana Dolna.

Trumny ze zwłokami zamordowanych przez niemieckiego okupanta, na furmankach przybranych zielenią, w olbrzymim kondukcje pogrzebowym, z udziałem licznych duchowieństwa

Pomnik ofiar II wojny światowej zlokalizowany na cmentarzu parafialnym w Mszanie Dolnej FOT. ZE ZBIORÓW A. KNAPCZYK

i paru tysięcy uczestników, przewiezione zostały z Kasiny Wielkiej do Mszany Dolnej.

Ludność Kasiny Wielkiej odprowadziła zwłoki pomordowanych do granicy z Mszana Dolną, t. j. do Przymiarek, gdzie nastąpiło uroczyste ich przyjęcie przez parafian mszańskich z udziałem duchowieństwa. Była to wielka uroczystość o charakterze patriotycznym. Po raz pierwszy po wybuchu II wojny światowej, dzwony kościoła mszańskiego – swym donośnym głosem witały ofiary terroru hitlerowskiego, sprowadzone do Mszany Dolnej. (...)

Ciała pomordowanych pogrzebano w zbiorowej mogile, zlokalizowanej w centralnej części cmentarza mszańskiego, do której przeniesiono również zwłoki partyzantów poległych, a pogrzebanych uprzednio w innych częściach cmentarza lub poza nim.

Z inicjatywy miejscowego społeczeństwa, w czynie społecznym, przy niemałym nakładzie środków finansowych i przy pokonaniu dużych trudności materiałowych, na zbiorowej mogile – wybudowano okazały pomnik, dla uczczenia poległych w walce i ofiar terroru germańskiego.

Projektantem i wykonawcą pomnika był artysta rzeźbiarz, pochodzący z tutejszego terenu, a w Warszawie zamieszkały – Władysław Jania, syn Szymona i Anny, zamieszkałych w Słomce.

Wśród wymienionych na tablicach są osoby rozstrzelane przez wojska niemieckie w pierwszych dniach okupacji, osoby aresztowane przez okupanta, rozstrzelane lub zamęczone w obozach koncentracyjnych oraz polegli na tutejszym terenie partyzanci polscy. (...)

W okresie od ekshumacji zwłok do zbiorowej mogiły, do budowy pomnika, na mogile postawiono krzyż brzoźowy z tablicą informacyjną”.

Dla upamiętnienia miejsca egzekucji w Kasinie Wielkiej przed budynkiem Szkoły Podstawowej nr 1 w latach 70. XX w. wybudowano pomnik, który w późniejszym okresie uległ zniszczeniu.

12 grudnia 2018r. w kościele parafialnym p. w. Św. Michała Archanioła w Mszanie Dolnej ks. proboszcz Jerzy Rażny odprawił mszę św. w intencji pomordowanych przez Niemców w 1943 r. żołnierzy AK, którzy za ojczyznę oddali to, co mieli najcenniejsze – własne życie. Takie uroczyste

Pierwsza mogiła ofiar II wojny światowej zlokalizowana na cmentarzu w Mszanie Dolnej FOT. ZE ZBIORÓW A. KNAPCZYK

msze św. są odprawiane co pięć lat. W nabożeństwach uczestniczą przedstawiciele rodzin ofiar.

Cześć ich pamięci!

Na podstawie dokumentów i wspomnień Franciszka Knapczyka opracował córka ANNA KNAPCZYK

Bibliografia:

Franciszek Knapczyk „Wspomnienia z okresu II wojny światowej z lat 1939 – 1945” Stanisław Dąbrowa – Kostka „Hitlerowskie Afisze Śmierci”, Krajowa Agencja Wydawnicza w Krakowie, 1983

*Afisze śmierci – Rozporządzenie gubernatora GG Hansa Franka z dnia 2 października 1943 roku „O zwalczaniu zamachów na niemieckie dzieło odbudowy w Generalnym Gubernatorstwie”. Sankcjonowało ono stosowanie kary śmierci za wszelkie czyny uznane za wymierzone w niemiecki ład.

Odowiedzili groby lokalnych bohaterów

8 listopada, w Szkole Podstawowej Nr 3 w Kasince Małej zakończono cykl obchodów związanych z Narodowym Świętem Niepodległości. Kilka dni wcześniej wszystkie klasy w ramach zajęć z wychowawcą prowadziły dyskusje na temat dziejów Polski.

Uwiecznieniem tych szkolnych działań było wspólne wykonanie gazetki klasowej oraz czynny udział w apelu poświęconym 101. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości. Uroczystość rozpoczęto odśpiewaniem Hymnu Państwowego o godzinie 11.11. O tej samej porze uczynili to również uczniowie innych szkół w Polsce. Tuż po akademii

chwilą ciszy i zapaleniem zniczy pod pomnikiem niepodległościowym uczczono pamięć poległych w obronie ojczyzny. Szczególnym punktem uroczystości był wyjazd klas I i II wraz z wychowawcą Agatą Ziębą i Moniką Piwko-Bieniek na cmentarz parafialny, gdzie przy grobie lokalnych bohaterów zapalono znicze, odmówiono wspólną modlitwę i wbito biało-czerwone chorągiewki.

– Narodowe Święto Niepodległości ma jeszcze jedno dla nas wyjątkowe znaczenie – podkreślają nauczyciele z kasinczańskiej „trójki”. – Już od kilku lat meldunek na Placu Piłsudskiego w Warszawie, podczas głównych obchodów państwowych, składa porucznik Krzysztof Nawara – tata jednego z naszych uczniów.

AGATA ZIĘBA

Stypendia dla najzdolniejszych

„Okres młodości jest bowiem czasem szczególnie intensywnego odkrywania ludzkiego „ja” – i związanych z nim właściwości oraz uzdolnień”.

ŚW. JAN PAWEŁ II

19 listopada w sali obrad Urzędu Gminy Mszana Dolna wójt Bolesław Żaba, zastępca wójta Katarzyna Szybiak oraz przewodniczący Rady Gminy Jan Chorągwicki uroczystie wręczyli stypendia naukowe oraz listy gratulacyjne wraz z dyplomami 37 uczniom z gminnych szkół podstawowych i gimnazjów. Stypendyści otrzymali wyróżnienia za najlepsze wyniki w nauce w roku szkolnym 2018/2019.

Nagrody pieniężne otrzymali uczniowie o średniej ocen co najmniej 5,5 oraz finaliści i laureaci konkursów przedmiotowych szczebla wojewódzkiego i ogólnopolskiego.

Wśród docenionych uczniów nie zabrakło i takich, których średnia ocen jest bliska 6,0. Jeden ze stypendystów, uczeń szkoły podstawowej w Zespole Placówek Oświatowych w Rabie Niżnej, jako jedyny w gminie uzyskał nawet maksymalną średnią.

Wójt Bolesław Żaba przed wręczeniem nagród podkreślił, że zdobyć średnią 5,5 jest bardzo trudno i osiągają ją uczniowie uzdolnieni wszechstronnie, a zachowanie wzorowe ucznia jest obowiązkowe do otrzymania stypendium.

– *Niektórzy z was w tym roku otrzymują stypendium po raz drugi. Jestem z tego bardzo dumny!* – dodał gospodarz gminy Mszana Dolna. – *Pozwoliła na to*

zmiana regulaminu: chcielibyśmy bowiem nagradzać wasze osiągnięcia na bieżąco. Postaraliśmy się również, aby przyznawane nagrody były zróżnicowane, w zależności od zakresu nauczenia – inne dla klas młodszych, inne dla starszych. Sądzę, że stypendia naukowe stanowią wyróżnienie za trud i wysiłek włożony w osiągnięcie wysokich wyników w nauce, a ich otrzymanie stanowi motywację do odnoszenia dalszych sukcesów.

Spotkanie było okazją do złożenia przez władze gminy życzeń i gratulacji. Słowa powinszowań popłynęły zarówno do samych nagrodzonych, jak i ich rodziców.

MAŁGORZATA LUPA

W Łętowem żyją zdrowo i sportowo

Stowarzyszenie Łętowanie zrealizowało zadanie publiczne pn. „Zdrowo i sportowo”, finansowane ze środków pozyskanych w drodze otwartego konkursu ofert z Urzędu Gminy Mszana Dolna w wysokości pięciu tysięcy złotych.

W okresie od marca do czerwca przeprowadzono zajęcia rekreacyjno-ruchowe dla najmłodszych mieszkańców wsi. Do projektu zgłosiło się 70 dzieci (przedшкоłaków i uczniów edukacji wczesnoszkolnej). Zajęcia sportowe odbywały się w Szkole Podstawowej w Łętowem. Realizacją projektu zajęła się Patrycja Swachta, zawodniczka kadry narodowej w biegach narciarskich, zdobywczyni 12 medali Mistrzostw Polski oraz uczestniczka Mistrzostw Świata Juniorów w Estonii (2011) i w Turcji (2012) w narciarstwie klasycznym. Patrycja po zakończeniu kariery sportowej (ukończyła AWF w Krakowie) skupiła się na pracy jako trener i menager sportu.

– *Pomimo iż zajęcia odbywały się poza lekcjami, dzieci bardzo chętnie w nich uczestniczyły* – podsumowuje trenerka. – *Frekwencja była bardzo wysoka. W takcie trwania zajęć w młodszych grupach skupiłam się głównie na treningu*

ogólnorozwojowym, wprowadzając gry i zabawy ruchowe oraz różnego typu torry przeszkód. W starszych grupach pracowałam nad zwinnością, koordynacją ruchową, szybkością i siłą, wprowadzając niewielką rywalizację w zabawach drużynowych. Podjęłam również naukę podstawowych gier zespołowych takich jak: piłka nożna, koszykówka i siatkówka. To bardzo ważne, aby już od najmłodszych lat wpajać dzieciom istotę sportu w życiu każdego człowieka. Sport to zdrowie, trzeba o tym pamiętać – dodaje biegaczka narciarska.

Po zakończeniu projektu, każde dziecko otrzymało dyplom uczestnictwa w zajęciach oraz mały upominek.

W ramach projektu również dla dorosłych zaplanowano aktywny sposób spędzania wolnego czasu. W okresie od lutego do lipca zorganizowano zajęcia fitness dla mieszkank Łętowego i okolic. Odbywały się one dwa razy w tygodniu, również w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej w Łętowem. W zajęciach uczestniczyło od 5 do 15 kobiet. Systematyczne ćwiczenia przyczyniły się do poprawy sprawności fizycznej, a wspólne spotkania miały wpływ na integrację. Zajęcia dla dorosłych prowadziła Elżbieta Stożek – pro-

fesjonalna trenerka fitness i trenerka personalna.

– *Były to treningi dla osób zdrowych niemal na każdym etapie zaawansowania* – podkreśla trenerka. – *Ćwiczenia były tak skalowane, aby były bezpieczne dla osób początkujących oraz dla bardziej zaawansowanych. Zajęcia były bardzo urozmaicone, zaplanowałam różne rodzaje treningów: wzmacniające oraz modelujące całą sylwetkę, aerobowe, takie poprawiające naszą kondycję i spalające kalorie, interwałowe, mieszane, aż do spokojniejszych, rozciągających i rozluźniających nasze ciało. Odwiedzali nas nawet panowie. W treningu chodzi o to, że dzięki niemu nie tylko jesteśmy zdrowsi i kształtujemy atrakcyjne ciało, poprawia nam się też samopoczucie, wzrasta pewność siebie. Trening kształtuje nie tylko ciało, ale i charakter. Kto ćwiczy, ten wie o czym mowa. A przy okazji była możliwość spotkać się i w miłym towarzystwie spędzić czas w ramach odskoczni od dnia codziennego – czas dla siebie. Dziękuję za możliwość prowadzenia tych zajęć. Była to dla mnie przyjemność i zaszczyt.*

– *Dziękujemy osobom prowadzącym zajęcia sportowe za ciekawe ćwiczenia i miłą atmosferę oraz dyrektor Szkoły Podstawowej w Łętowem za umożliwienie prowadzenia zajęć i udostępnienie sali gimnastycznej* – wyrazy wdzięczności przekazują organizatorzy i uczestnicy zajęć.

BARBARA TROMICZAK
Stowarzyszenie Łętowanie

Uśmiech integracji

– *Kiedy śmieje się dziecko – śmieje się cały świat* – pod takim hasłem w Zespole Szkoły i Przedszkola nr 2 w Kasinie Wielkiej odbyło się kolejne, ósme już spotkanie integracyjne osób niepełnosprawnych wraz z rodzinami z terenu gminy Mszana Dolna i powiatu limanowskiego, wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Dobrej, oraz uczniów szkoły podstawowej w Kasinie Wielkiej. Głównym organizatorem tegorocznego spotkania byli: dyrekcja, nauczyciele i rodzice uczniów Zespołu Szkoły i Przedszkola nr 1 w Kasinie Wielkiej, przy wsparciu wójta Mszany Dolnej Bolesława Żaby. Honorowym patronatem uroczystość objął starosta limanowski Mieczysław Uryga.

Pomimo trudnych warunków atmosferycznych zaproszeni goście kolejny raz nie zawiedli.

Spotkanie rozpoczęło wspólną modlitwą podczas mszy świętej, którą odprawił ks. Bogusław Borek – wikariusz parafii Kasina Wielka. Oprawę liturgiczną eucharystii przygotowała Schola „Soli Deo”.

Zebranych gości powitała dyrektor Zespołu Szkoły i Przedszkola nr 1 w Kasinie Wielkiej Janina Ziemianin.

– Swoją obecnością zaszczytili nas: Mieczysław Uryga – starosta limanow-

ski, Bolesław Żaba – wójt gminy Mszana Dolna, Bolesław Jania – radny powiatu limanowskiego oraz Zbigniew Jarosz – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 w Kasinie Wielkiej – informują organizatorzy uroczystości.

Uczniowie klasy drugiej przywitali zebranych skocznymi, kasińskimi przyspiewkami. Wychowankowie z SOSW w Dobrej zaprezentowali spektakl pt. „Dwie Dorotki”. Jak co roku, aktorzy zauroczyli widownię swoją grą, barwnymi strojami i wspaniałą dekoracją. Wysoki poziom prezentacji sztuki

świadczy o wielkim zaangażowaniu i współpracy wszystkich pracowników tej placówki.

Spotkanie uświetnił występ zespołu „Skrzydlenie” ze Skrzydłnej. Regionalne melodie porywały do tańca i wspólnej zabawy.

W trakcie uroczystości wszystkim dzieciom wręczono upominki przygotowane dzięki ofiarności darczyńców. Przedstawicielki Koła Gospodyń Wiejskich z Kasiny Wielkiej „Zagórzanki” obdarowały niepełnosprawnych gości upieczonymi przez siebie i własnoręcznie ozdobionymi piernikowymi sercami.

Pyszny obiad i słodkie łakocie z wielkim zaangażowaniem, jak co roku, przygotowali rodzice uczniów z Zespołu Szkoły i Przedszkola nr 1 w Kasinie Wielkiej przy wsparciu zaprzyjaźnionych osób z Zespołu Szkoły i Przedszkola nr 2.

Wspaniałą, słodką niespodzianką, po raz kolejny, był przepyszny, okazały tort ręki kasińskiego mistrza – cukiernika Bolesława Jania.

W gorącej i serdecznej atmosferze nie zabrakło też dla ochłody lodowego deseru.

– *Wzorowo z empatii i wrażliwości egzamin zdali nasi uczniowie i absolwenci, którzy w charakterze wolontariuszy po raz*

kolejny współuczestniczyli w organizacji i przebiegu całego sobotniego spotkania – z dumą dodają organizatorzy. – *Nad-
rzednym celem naszej uroczystości jest in-
tegracja jej uczestników, a także
wymiana doświadczeń między opiekuna-
mi osób niepełnosprawnych. To wspólne
spotkanie udowodniło po raz kolejny, jak
ważną rolę odgrywa integracja dla rodzin
osób z problemami niepełnosprawności.
Wspólnie spędzony czas upłynął w bardzo
radosnej i serdecznej atmosferze. Mamy
nadzieję, że udało nam się wywołać
uśmiech na twarzach najważniejszych go-
ści i że spotkamy się znów za rok.*

Jak w poprzednich latach, tak i tym razem, nie zawiodła ofiarność i życzliwość ludzi, dla których uśmiech dziecka jest największą nagrodą. Świadomość ofiarodawców z radości, jakie niesie oczekiwanie osób niepełnosprawnych na coroczne wspólne spotkanie sprawia, iż szerszej i bezinteresowniej otwierają się ich dobre serca.

– *Dziękujemy więc serdecznie wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do tego, aby po raz kolejny odbyła się ta wyjątkowa uroczystość. Wyręczyliście się, aby wszyscy ofiarodawcom zostaną przekazane w formie pisemnej – zapewniają kasinianie. – Wszyscy jesteśmy aniołami z jednym skrzydłem: Możemy latać tylko wtedy, gdy obejmujemy drugiego człowieka – powtarzają za Bruno Ferrero.*

EWA ŚLAGA

HELENA WRZECIONEK

ANNA CYGAL-MASULIK

TERESA KICMAL

Uczenie przez doświadczenie

Różne są metody i formy nauczania. Ważne jest jednak to żeby nauka odbywała się przez doświadczenie, obserwację czy też, a raczej przede wszystkim, przez działanie.

Nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 3 w Kasince Małej w ciągu roku szkolnego starają się zapraszać jak najwięcej gości pracujących w różnych dziedzinach zawodowych, często z zapomnianych i zanikających już rzemiosł, żeby uczniowie na nowo mogli poznać to, co dawniej wykonywali ich dziadkowie oraz uszanować trud każdej pracy.

Tym razem w placówce na Zagródca gościli: porucznik Krzysztof Nawara z Wydziału Odwodowego Karpackiego Oddziału Straży Granicznej oraz Jan Cieżak – emerytowany górnik Śląskiej Kopalni. Zarówno pierwszy jak i drugi gość opowiadali o specyfice swojej pracy, zagrożeń z niej płynących, zademonstrowali swoje stroje galowe oraz pokazali, z czym muszą się zmierzyć w swojej pracy i jakie wykorzystają do tego przedmioty.

Porucznik Krzysztof Nawara wygłosił swoją prelekcję 3 grudnia 2019 r.

– to kolejny akcent obchodzonych przez naszą szkołę zadań wynikających z postawy patriotycznej i szacunku wobec Ojczyzny; Jan Cieżak natomiast przyjechał z okazji święta „Barbórki”, już dawno zapomnianej u nas uroczystości obchodzonej na cześć wszystkich górników – informują nauczyciele z kasincańskiej „trójki”.

Po godzinnej prelekcji połączonej z oglądaniem filmów dokumentujących pracę prelegentów dzieci zadawały pytania, którym nie było końca...

Kto wie, może i ktoś z zaciekawionych chłopców pójdzie w ślady naszych gości? – zastanawiają się wychowawcy. Warto jeszcze dodać, że obydwaj panowie pochodzą z Zagródca; tym bardziej cieszy fakt i rozpiera nas dumą z tego, że swoją postawą i zaangażowaniem w pracy założyli się dla naszej Ojczyzny.

Serdecznie dziękujemy za spotkanie z nami i życzymy siły i zdrowia do dalszej pracy zawodowej oraz wielu dobrych chwil spędzonych w gronie rodzinnym – życzenia przekazuje cała społeczność szkoły z Zagródca.

AGATA ZIĘBA
wraz z wychowankami (kl. I i II)

Pamięć w nas wiecznie trwa

Pod takim hasłem odbył się tegoroczny, czwarty już Gminny Przegląd Pieśni Patriotycznej i Żołnierskiej. Imprezę, której celem jest utrwalenie pamięci historycznej, muzyczna zabawa i uczczenie Święta Niepodległości, po raz pierwszy zorganizowano w Zespole Szkoły i Przedszkola w Olszówce.

„Są w historii narodu chwile wielkich zwycięstw i bolesnych klęsk, triumfów i porażek, momentów podniosłych i tragicznych. Mają one swoje miejsce w historii, ale także w sercu poetów i kompozytorów, w sercu zwykłych ludzi, na ulicach miast i wsi, wszędzie tam, gdzie tworzą się i żyją pieśni i piosenki. A przecież właśnie pieśń, piosenka, dumka, kuplet to te przejawy spontanicznej twórczości i wrażliwości, których nikt i nic nie jest w stanie wymazać z naszych śpiewników, naszej pamięci i naszych serc. Przekazywane z pokolenia na pokolenie stanowią o naszej tożsamości, ciągłości naszej tradycji, nieprzemijającej potrzebie piękna, wzruszenia i uśmie-

chu...” – tak Nina Terentiew napisała w przedmowie do „*Spiwnika Polaka*” wydanego przez ZHP. Taka też dewiza przyświecała uczestnikom i organi-

zatorom IV Gminnego Przeglądu Pieśni Patriotycznej i Żołnierskiej 26 listopada.

Uroczystego otwarcia imprezy dokonała dyrektor szkoły Urszula Rzepka, któ-

ra przywitała przybyłych gości oraz wszystkich pozostałych widzów. Na przeglądzie obecni byli: wójt Mszany Dolnej Bolesław Żaba, wizytator Kuratorium Oświaty Adam Skwarło, dyrektorzy gminnych szkół podstawowych, proboszcz parafii ks. Stanisław Kasprzak, radna Olszówki Jolanta Mardausz, kierownik Biblioteki Publicznej w Olszówce Teresa Potaczek oraz nauczyciele i opiekunowie grup.

Przeгляд rozpoczął piosenką „*Pamięć w nas...*” w wykonaniu gospodarzy imprezy. Następnie na scenie zaprezentowali się soliści i zespoły. Wystąpili uczniowie publicznych szkół podstawowych w: Olszówce, Kasince Małej, Kasinie Wielkiej, Glisnem, Rabie Niżnej, Mszanie Górnej, Lubomierzu, Łętowie, Łostówce. Swój występ miał również Chór Świętojański oraz Zespół Regionalny „Olszowianie”. Imprezę poprowadziły: Wioletta Kraus i Agnieszka Nawieśniak.

Widzowie mieli okazję posłuchać znanych, ale też wielu zapomnianych oraz zupełnie nowych pieśni patriotycznych i żołnierskich, jak: „Rozkwitały pąki białych róż”, „Szara piechota”, „Warszawo ma”, „Biały Krzyż”, „Szary mundur” czy „Modlitwa obozowa”.

Uczestnicy przeglądu, a także dyrektorzy szkół odebrali podziękowania oraz statuetki. Na wszystkich uczestników czekał poczęstunek przygotowany przez Radę Rodziców, działająca przy ZSiP w Olszówce.

JUSTYNA KUBOWICZ

Ważna informacja dla osób chcących korzystać ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Mszanie Górnej

Już w połowie 2020 roku w Mszanie Górnej powstanie **Środowiskowy Dom Samopomocy**. Będzie to ośrodek wsparcia dla osób pełnoletnich z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnością intelektualną, mieszkających na terenie Gminy Mszana Dolna.

Z ośmiogodzinnych zajęć na terenie ŚDS mogą korzystać w systemie codziennym uczestnicy, tj. osoby zakwalifikowane na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej.

Planowana liczba uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Mszanie Górnej to 40 osób. Uczestnicy mogą przebywać w ośrodku wsparcia i korzystać z opieki przez 8 godzin dziennie, w dni robocze – od poniedziałku do piątku.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest placówką dziennego pobytu przerna-

czoną dla osób przewlekle, psychicznie chorych oraz dla osób upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osób z lekkim upośledzeniem umysłowym, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne.

Uczestnicy będą mogli skorzystać między innymi z treningów: higienicznego, porządkowego, kulinarnego, finansowego, samodzielnego zamieszkania, umiejętności społecznych, usamodzielnienia, korekcyjno-kompensacyjnego i umiejętności spędzania czasu wolnego.

W ŚDS planuje się zorganizowanie pracowni, np.: teatralno-muzycznej, florystyki i rękodzieła, plastycznej, kulinarnej, komputerowej, dziennikarskiej. Z pewnością nie zabraknie zajęć ruchowych, aktywizacji zawodowej, terapii specjalistycznej tj.: pedagogiczno-logopedycznej, muzykoterapii, pomocy psychologicznej i edukacji zdrowotnej. W ramach integracji organizowane będą wyjazdy do innych ośrodków wsparcia, na festyny, spartakiady, do sanatoriów, kina, teatru czy do restauracji.

Osoby zainteresowane uczestnictwem w Środowiskowym Domu Samopomocy w Mszanie Górnej bądź ich opiekunowie proszeni są o kontakt z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej w celu złożenia deklaracji udziału w ośrodku wsparcia. Otrzymają tam szczegółowe informacje o kryteriach i formalnościach związanych z przyjęciem do ŚDS.

IZABELA MALEC, kierownik GOPS

Nowe stawki za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2020

Wójt Gminy Mszana Dolna zawiadamia, że 29 listopada Rada Gminy podjęła nową uchwałę w sprawie opłaty za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zmieniony został również podział gospodarstw domowych ze względu na ilość osób zamieszkujących w gospodarstwie. Nowe stawki opłat są następujące:

– przy selektywnej zbiórce odpadów:

- 18 złotych/miesięcznie od gospodarstwa jednoosobowego
- 36 złotych/miesięcznie od gospodarstwa dwuosobowego
- 56 złotych/miesięcznie od gospodarstwa domowego trzyosobowego
- 75 złotych/miesięcznie od gospodarstwa domowego czterosobowego i więcej

Opłata od gospodarstwa domowego zwiększa się 100% w przypadku stwierdzenia, że odpady zostały zgromadzone w sposób nieselektywny.

Dla nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz dla firm stawki nie uległy zmianie.

Jednocześnie informujemy o zmianie terminów odbioru odpadów komunalnych z poszczególnych miejscowości. Szczegółowy plan wywozu śmieci w roku 2020 zaprezentowano w tabeli. Uprzejmie prosimy o zapoznanie się z harmonogramem wywozu odpadów i nie wystawianie odpadów poza ustalonym dla sołectw terminem odbioru.

MARTA CZYSZCZOŃ
Inspektor ds. gospodarki komunalnej

HARMONOGRAM – GMINA MSZANA DOLNA 2020

STYCZEŃ						
Po	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

LUTY						
Po	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	

MARZEC						
Po	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

KWIECIEŃ						
Po	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

MAJ						
Po	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

CZERWIEC						
Po	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

LIPIEC						
Po	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

SIERPIEŃ						
Po	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

WRZESIEŃ						
Po	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

PAŹDZIERNIK						
Po	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

LISTOPAD						
Po	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

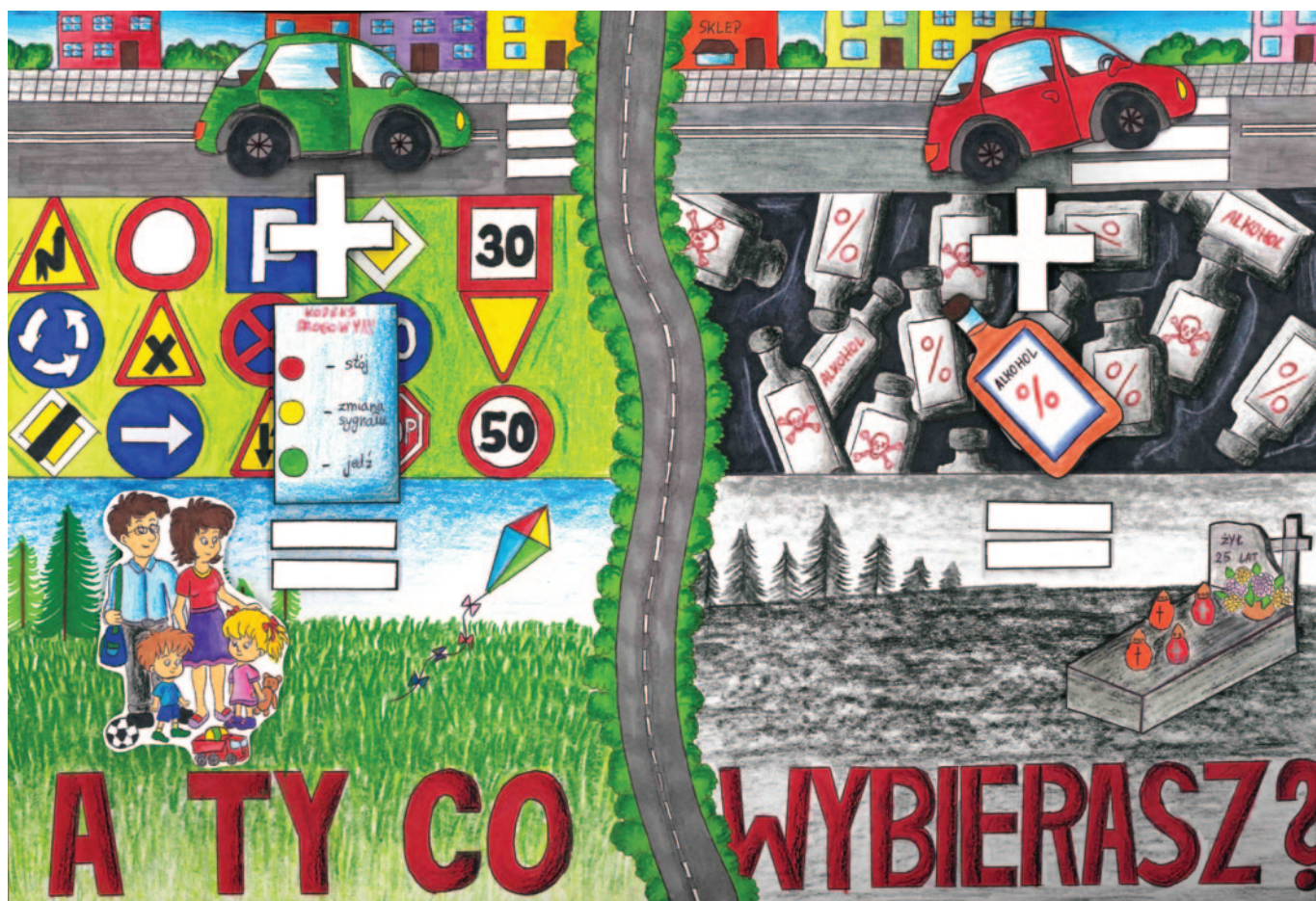
GRUDZIEŃ						
Po	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Legenda:

RNO Raba Niżna, Olszówka
 MG Mszana Górna

KM Kasinka Mała
 Ł Łostówka, Łętowe

LG Lubomierz, Glisne
 KW Kasina Wielka

Gabriela Oleksy, kl. VII SP w Glisnem

Martyna Hudomięt, kl. 3 ZSiP w Olszówce

Marcelina Blecharczyk, kl. VI SP w Glisnem